

Freskó pro és kontra

Ákos (a) Corában

A Gagyai támadása

Diplomák a piacon

KÉPTELEN KÉPREGÉNY

interjú Fazekas Attilával

GÓLYABÁL 2000

a JGYTFK HÖK szervezésében

Tisza Szálló, Széchenyi tér 1/A
2000. november 7.

Programja:

Tükörterem:

19.30-22.30 Vacsora

22.30- **Márta Károly** dáridója hajnalig

Nagyterem:

20.00-23.30 Báli zenét szolgáltat a
JOY Zenekar

Közben:

21.00 Nyitótánc

Megnyitó - Döbör András HÖK elnök

Dr. Tóth Szergej főigazgató-helyettes

22.00 Gólyák ünnepélyes
fogadalomtétele

23.30 Tombola-sorsolás

24.00 **UNITED élő koncert**

01.30 **Didzsé Szabó** a '70-es, '80-as,
'90-es évek legnagyobb slágereivel
kapuzárásig

Az est házigazdája:

**Galambos Sándor Csillagszemű Juhász
valamint Papp Nóra Királylány**

A tartalomból:

Diplomák a piacon (7)

Freskó – pro és kontra (10-11)

Túlélés a Vadnyugaton (14-15)

Ákos (a) Corában (16-17)

A gagyi támadása (21)

Rajzolta: Fazekas Attila (24-25)

A címlapon:

Fazekas Attila

A TŰ

Az SZTE JGYTFK
hallgatóinak magazinja

Kiadja az SZTE JGYTFK
Hallgatói Önkormányzata

Felelős kiadó

Döbör András

Főszerkesztő

Molnár Péter

Főszerkesztő-helyettes

Varga Györgyi

Munkatársak: Antal János (fotó) · Bardócz Attila (oázis)

Bozso Dóra (terítés, Nemcsakszép) · Filák Tamás

(filmszínház) · Kasza Magdolna (univerzoom) · Kiss Réka

(fotó) · Lukácsi Péter (basszuskulcs) · Márk Attila (grafika,

címlap) · Nánai Mária (megymás) · Maczelka Csaba

(lélekmozgás) · Maczelka László (Internet)

Marketing

Görög Zoltán

Tördelés

Füles Mackó és tsai

Terjesztés

Zajác András

A szerkesztőség címe

6725 Szeged

Boldogasszony sugárút 6.

tumagazin@freemail.hu

www.extra.hu/tu/m

Telefon/Fax

(62) 544-769

Nyomás

Engi nyomda

(62) 424-964

Megjelenik 3000 példányban

Az Irodalmi rovatot
a Fiatal Szegedi Írók Köre
támogatja

Alapítva 1990-ben

Eng. szám: B/15K/198/CS/1992

Szerkesztői levél

Az októberi hónap igen mozgalmasra sikerült. Csak hogy az elején kezdjem, ott volt a TŰ Születésnap Buli, a Lampionos Est, a "Töris buli". Egyik a másik után... akik valamelyiken is ott voltak, biztosan nem csalódtak. Főiskolánk színe-virága híres arról, hogy jókat tud mulatni.

Néhány dolog meg is változott. Főiskolánk folyamatosan szépül, igaz, néha csak árokugró szakképesítéssel lehet megközelíteni. Ezzel elmentében az idő egyre csúfabb lesz és egyre jobb lesz odabújni a kedvesünk mellé egy (vagy éppen több) pohár forralt bor mellett.

Lassan mi is változunk. A főiskola magazinja kapott sok-sok vállveregetést mindenféle konferenciákon, na és egy új főszerkesztőt, aki első beköszöntőjét írja, amiben megköszöni a bizalmat.

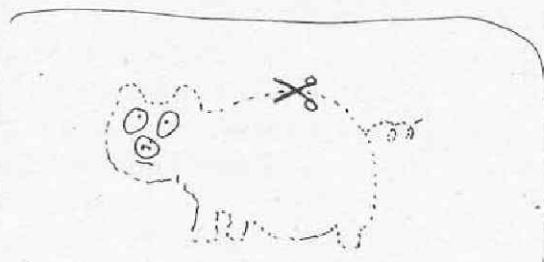
Remélem, hogy sikerül kipihennetek az őszi szünet fáradalmait, s újult erővel láttok majd neki azoknak a bizonyos főiskolás napoknak.

Ajánlom mindenkinek, hogy látogasson el a sok-sok nehéz és gyötrelmes buli mellett a GÖLYABÁL elnevezésű rendezvényre. Hogy miért? Egyszerűen azért, mert jónak ígérkezik. Beindul a bakter(szín)ház is, de erről a FILMSZÍNHÁZ rovatban olvashattok bővebben.

A november végi fázós napokra pedig mindenkinek jó vacogást kívánok

Molnár Péter

Vargányi Andrásg

Disznóvágás leismvugdijasoknal

Hallgatói hírek

A 2000. október 4-i Hallgatói Küldöttgyűlésen az immáron hagyományos év eleji tisztújítás volt napirenden. A küldöttek szép számban vettek részt az ülésen és Döbör András HÖK elnök beszámolójának elfogadása után a következő hallgatókat választották a főiskolai tanács, illetve a főiskolai és hallgatói bizottságok tagjaivá.

Főiskolai tanácsstagok

Forró Lajos (főtag)
Szabó Zsuzsanna (póttag)
Dupsky László (főtag)
Nagy Zoltán (póttag)
Besenyi István (főtag)
Mazula Zoltán (póttag)

Főiskolai Bizottságok

Tanulmányi Bizottság

Szabó Gábor
Vincze József
Papp Nóra
Mazula Zoltán

Oktatási és Kredit bizottság

Szabó Gábor
Juhász Pintér Pál

Hallgatói Fegyelmi Testület

Veres Annamária
Sztrilich Veronika
Vincze József
Bujtor Zsigmond

Gyakorlati Képzési Bizottság

Sztrilich Veronika
Székely László
Tokodi Margaréta
Szilágyi István

Kubatóra Bizottság

Kiss Gábor
Sörös Edina

TDK Bizottság

Csohány Domitilla
Mészáros Csaba
Juhász Pintér Pál

Külügyi Bizottság

Lantos Csilla
Székely László
Szabó Zsuzsanna

Ifjúsági Bizottság

Márok Attila
Veres Annamária
Sörös Edina

Felvételi Bizottság

Rókus Tibor
Ferenc Erika

Szakképzési Bizottság

Szilágyi János

Távoktatási Bizottság

Rókus Tibor
Abonyi Henrik

Minőségbiztosítási Bizottság

Nagy László

Hallgatói Bizottságok

Diákjóléti Bizottság

Szabó Zsuzsanna
Papp Nóra
Dupsky László
Fodor Kata
Zsikla Adrienn
Seres Judit
Kocsis Erika

Sport és Rekreációs Bizottság

Gellért Gábor
Virág Lajos
Besenyi István
Juhász Pintér Pál
Tokodi Margaréta

Kiadói Tanácsadó Testület

Kiss Gábor
Forró Lajos
Molnár Péter

A TÚ főszerkesztőjévé egyhangúlag Molnár Pétert választották meg.

Pályázat könyvutalvány elnyerésére

A JGYF kiadó és a JGYTFK HÖK pályázatot hirdet nappali tagozatos főiskolai hallgatók számára. 250 db, egyenként 4000 Ft értékű könyvutalvány elnyerésére. A könyvutalványokat szociális rászorultság alapján osztják ki. Pályázni kizárólag a *Pályázat könyvutalvány elnyerésére* elnevezésű űrlap kitöltésével lehet. Az űrlap a JGYF kiadó jegyzet és könyvesboltjaiban vehető át.

A pályázat leadásának helye: HÖK Iroda

Határideje: 2000. november 2.

Közérdek

Az OVSZ Szegedi Regionális Vérellátó Központ és a Vöröskereszt *Véradó Nap*-ot szervez a Szegedi Tudományegyetem hallgatói és dolgozói részére az alábbi helyeken és időpontokban:

Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Kar
2000. november 2. 9.00-17.00
helye: **Teleki Kollégium**

Egészségügyi Főiskolai Kar
2000. november 21. 10.00-16.00
helye: **Szeged, Temesvári krt.**

JATE karok
2000. november 23. 10.00-17.00
helye: **JATE Klub**

Élelmiszeripari Főiskolai Kar
2000. november 09. 08.00-14.00
helye: **Szeged, Mars tér**

A Berlin Café

Öntevékeny Csoport
pályázatot ír ki "filmírók" számára.

Lényege: egy minimum 4, maximum 5 perces kisfilmet kell az alkotóknak elkészíteni a megadott témában. A filmek versenye háromhetente a Tamási Áron Klub-ban kerül megrendezésre, a filmek leadási határideje: a vetítési nap, délután 16 óra.

Pályázhat: bármely főiskolás, egyénileg vagy csapatban.

A film bármilyen technikával elkészíthető (semmilyen megkötés nincs, lehet színes, fekete-fehér, animáció stb...). A beadandó változatnak VHS kazettán kell lennie.

Az első film kötelező tematikája és címe a következő kell hogy legyen: (október 18-án véletlenszerűen kiválasztott szó alapján):

„nélkül”

Sok sikert.

A filmeket független zsűri bírálja el.

Az első versenyfeladatra jelentkezni *Márok Atilánál* lehet november 3-ig. Az első vetítés november 8-án lesz.

IH-pályázat

A Szegedi Ifjúsági Ház Kht. pályázatot ír ki a "Női szerepek a harmadik évezredben" című programjához kapcsolódóan. A pályázat célja: A célzott korosztály véleményének kikérése, a témához kapcsolódó gondolatok összegyűjtése. (A rendezvény megvalósításával célunk a jelenleg felnövő ifjúság tudatos női szerepre nevelése a nő, mint családösszetartó szerep hangsúlyozása. A plenáris szakasz előadói országos, sőt, nemzetközi hírnű szakemberek (szociológus, orvos, pszichológus, karrier-tanácsadó, stb.), a szekciókban a női szerepek (anya, háztartásvezető, üzletasszony, stb.) átalakulását, a harmonikus életvitel kialakításának lehetőségeit elemzik. A női szerepek alakulása az egyik legnagyobb kihívás a következő generációk számára: a vonzó vagy kényszerítő erők a vállalkozó, az üzletasszony, a közéleti politikus szerepet kínálják, és veszélybe kerül a feleség, az anya, a családi tűzhely őrzője szerep. Megtalálni a helyes mértéket, az erőket helyesen felosztani a szerepek között ez életünk egyik legfontosabb ismerete.)

Pályázhat: minden 14 évesnél idősebb hölgy

Pályázati feltételek: pályázhatnak magánszemélyek és csoportok egyaránt.

A pályázat formája: Olyan, max. 5 oldalas dolgozatokat várunk, melyek segítséget nyújtanak a felvetett probléma megoldásához, elgondolkodtatják az olvasót és hallgatót, s őt is arra készítetik, hogy tenni akarjanak a karrierjüket építő anyákért! Csatolni kell továbbá egy mellékletet, mely tartalmazza a pályázó nevét, címét, telefonszámát, munkahelyét és/vagy oktatási intézményét, valamint életkorát.

Leadási határidő: 2000. november 15. A pályázat értékelése: a beadott dolgozatokat véleményezés után könyvtalvánnyal jutalmazzuk.

1. díj 10.000 Ft

2-3. díj 5000 Ft

4-5-6-7. díj 3000 Ft

továbbá minden pályázót meghívunk a várhatóan november végén, december elején tartandó egynapos konferenciára, melynek fővédnöke Dávid Ibolya miniszter asszony lesz. A pontos időpontról minden pályázót levélben értesítünk.

A pályázatot személyesen vagy postai úton a következő címre kérjük eljuttatni: Szegedi Ifjúsági Ház Kht. 6721 Szeged, Felső Tisza-part 2.

e-mail: ihszeged@tizsanet.hu

Információ kérhető a 62/423-638-as telefonszámon Tölcsér Tímeától

Gólyabál beharangozás

„Amikor én még elsős voltam, az volt az igazi gólyabál...” Mindenki hallott már hasonlót és persze ez így is van. Tudjátok, egy újszülöttnek minden vicc... Az ember a második, harmadik, negyedik Gólyabálra akkor megy el, ha meg akarja ismerni az elsős lányokat/fiúkat, öltönyben akar bulizni egyet, vagy ha szervezi. Az utóbbiak vannak a legkevesebben, az elsősök pedig a legtöbben. Nekik, értük szól. Akik ott voltak az előző évek bármelyik gólyabálján (ahol sokadjára felavatták a „kicsiket”) emlékezhetnek arra, hogy volt valami állandóság a csúnya Hungária Hotel falai között, a helyszín, a hangulat nem változott, csak az arcok. Tavaly például Roy és Ádám szórakoztatta a nagydémüt, ebben az évben pedig a „Hófehér Januárt” éneklő United-et varázsolja közénk a HÖK és a jószerecsse. Ezúttal azonban új helyszínen, a Tisza Szálló csillogó-villogó termeiben rophatjuk a táncot majd, ha már eléggé beettünk és beittünk.

Ízelítőnek nézegessétek a képeket a tavalyi buliról.

A téveszmékkel ellentétben pedig a Gólyabálra bárki eljőhet, mindenkit szeretettel várunk. Belépőt és vacsorajegyet a HÖK-ön vásárolhattok.

... Leez nyitótánc...

... HÖK-elnöki beszéd...

... gólyaeskü...

... tombola, értékes nyereményekkel...

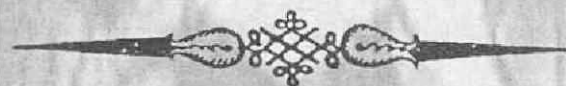

... aztán meg buli hajnalig.

**A Szkíta Vihar
szervezésében**

**HUN-MAGYAR
ŐSTÖRTÉNET
és a
TÁLTOS
HAGYOMÁNYAINK**

**Az előadást tartja:
Koppány nemzetbeli
Karaul Horváth fia
János György
"aranykopjás fővezér"**

Béke Tanszék

**2000.november 6.
hétfő 17.00 óra**

Diplomák a piacon

Az 1998-as évben az Oktatási Minisztérium adatai alapján 26121 magyar állampolgár szerzett diplomát a magyar felsőoktatási intézményekben, nappali tagozaton, ezek közül 10679 fő egyetemi szinten (ez mintegy 41%) és 15442 főiskolai szinten (59 %) végzett.

A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) szerinti munkanélküliségi ráta 1997-ben 7,0 %, az Országos Munkaügyi Módszertani Központ (OMMK) adatai szerint a regisztrált munkanélküliek száma átlagosan 404500 fő volt. A fiatalok körében a munkanélküliségi ráta az átlagosnál magasabb, a KSH adatai szerint a 20-24 éves korosztály tekintetében 1999-ben 10,6 %.

A munkanélküliek képzettségi szintjét összehasonlítva láthatjuk, hogy a pályakezdő munkanélküliek képzettségi szintje jóval magasabb, mint az összes munkanélkülie. Körükben a felsőfokú végzettségük aránya kétszerese az átlagosnak, ami e helyütt is igazolja a szociológusok által többször felvetett és bizonyított tudományos tény, miszerint a magasabb iskolai végzettség jobb munkaerőpiaci esélyeket biztosít.

A kérdés csak az, hogy meddig, ugyanis, ha az elmúlt néhány évben a felvételi létszámokat vizsgáljuk, akkor az láthatjuk, hogy a fenti arányszámok a prognosztizált adatok szerint az elkövetkező évek során jelentősen el fognak tolni, hiszen a megfelelő korosztályok mind nagyobb hányada lép be a felsőoktatásba, és így majd a kikerülő diplomások száma jóval meghaladja a munkaerőpiac igényeit.

A felsőoktatás (el)tömegesedése bizony kemény következményekkel jár a végzősök diplomájának munkaerőpiaci beválási mutatóira.

Bizony el kell felejtetni (lassan már az „öreg posztgraduátus” diákok sem emlékeznek rá) a magyar (mint egykor jellegzetesen porosz) oktatási rendszer azon valamikori sajátosságát, hogy, aki vért izzadva, de bekerült valamely intézménybe, és képes volt kitartani a végéig, akkor biztosan várta egy-két állásajánlat, de ha nem, akkor sem kellett éveken keresztül várakozni az elképzelt anyagi biztonságra.

Napjaink egyetemi ifjúságának mindennek tükrében egyetlen esélye van: a lehetőségek teljes körű kihasználásával, kísérletet tegyen a szakmai tudás legmagasabb fokának megszerzésére. Ha szerencséje van, akkor ez tükröződni fog a jegyeiben, illetve a diplomaátlagjában is.

Luk Beason

ANNO...

Halálos tréfa

„Vasárnap éjjel végzetes szerencsétlenség történt Újfalu-ban. 4 fiatal parasztgazda mulatott... a községi nagykocsmá-ban. Áldomást ittak, hogy egyi-kük földet adott el.”

Szegedi Friss Újság 1902.
január 15.

A volt földtulajdonosnak a kocsmában fizették ki a pénzt. A négy gazda ünnepelte a megkötött és jól lebonyolított üzletet. A mulatozás hevében a cimborák ugratni kezdték megpénzesedett társukat, hogy nem fél-e éjszaka, ilyen sötétben ekkora vagyonnal hazaindulni. A fiatalember nagy bátran azt válaszolta, hogy ha valaki is belé mer kötni, azt biztosan lelövi. A többiek csak nevettek ezt a fenyegetőzést. Még ünnepeltek egy ideig, majd a vagyonos társ elindult a sok pénzzel a kabátjában. A kocsmában marad három barát, akik közül az egyik a távozó testvére volt, tréfát eszelt ki: elérkülnek társuknak és megijeszítik egy kicsit. Szűrt vettek magukra, arcukat korommal kenték be és kerülőúton megelőzték cimborájukat.

A megijesztett gazda sötétben nem ismerte föl barátjait és testvérét, előkapott egy megtöltött fegyvert és lőtt. Nagy lett az ijedség, ugyanis egyikőjük hirtelen a földre rogyott. A fiatal gazda a nagy sötétben a testvérét találta el. Mellkason lőtte s bele is halt a sérülésbe.

—M.—

Gombás-tejfölös hús

Dr. Nagyné Terhes Irén
Közművelődési Tanszék

Hozzávalók 4 személyre:

8 sertéskaraj (csont nélkül), 2 doboz tejföl, 1 üveg/doboz szeletelt gomba, fél margarín, 1 fej vöröshagyma, kevés vegeta, őrölt bors, őrölt kömény, burgonya

Elkészítése:

A sertéshúsokat kiklopfoljuk (nem vékonyra!), és vegetával ízesítjük.

3 evőkanál margarínban megpirítunk egy fej apróra vágott vöröshagymát. Beletesszük a szeletelt gombát, ízesítjük kevés őrölt borssal, köménnyel és vegetával. Kb 5 percig pároljuk, majd belekeverjük a tejfölt. Az így kapott viszonylag szilárd masszát a húsok tetejére „kupacoljuk”. Margarínzott tepsibe helyezük a gombás-tejfölös hússzeleteket, lefedjük alufóliával és kb 35-40 percig sütjük, az utolsó 5 percben fólia nélkül.

A tepsibe egész burgonyákat is tehetünk, így a hússal együtt a köret is kész.

Tálaláskor apróra vágott zöldség zöldjével díszíthetjük.

A hús elkészíthető gomba nélkül is, vagyis csak tejfölkupacokat teszünk a szeletek tetejére és úgy sütjük meg.

Jó érvágyat!

Nánai M.

Képregény

Kistanár-hangulat

Az általános iskolában, ahová járok gyakorló tanításra, háromnegyed 8-kor kezdődik a tanítás. Már az első alkalommal elkéstem, ugyanis a kiírás szerint 8-ra kellett mennem. Szép kezdés!

A gyakorlatvezető első ránézésre és első szóra nagyon ellenszenvesnek tűnt. No és a gyerekek! Annyi kérdő tekintet szegeződött rám egyszerre, hogy legszívesebben elrohantam volna. De nem, ott maradtam, nem is tudom, hogy miért. Talán félelemből, talán kötelességből? Nem a tanári elhivatottság miatt. Ez valahogy az évek során egyre csökkent bennem, s itt, ezen a ponton került a legmélyebbre.

Végigültem az órát, amely érdekes volt, de nagyon idegenül hatott. Aztán jött az első megbeszélő óra, amelyen még ellenszenvesebbé vált a szakvezető. Elkészerítő szavak cikáztak a fejemben: „kész óratervek”, „bemutató tanítás”, „nem hiányozhatsz”, „kapcsoló órák”. Elkezdtem gondolkodni, hogy itt befejezem a főiskolát, ezt a pályát. S egy mondat nagyon élesen ordított a fejemben: NEM AKAROK TANÍTANI!

Az iskola szürke lépcsőjén bandukolok felfelé. 7 óra múlt néhány perccel, de már az osztályteremben vagyok. Rámszegeződik néhány tekintet, milyen aranyosak, hogy pislognak az álmos szemekkel!

Beszélgetünk egy kicsit, beleéléssel mesélnek: mit csináltak tegnap, mit olvastak, mit mondott a tanár néni, hogy telt a tegnap este, miért unalmas a film, stb.

Megkezdődik az óra. Az éppen „aktuális” kistanár görcsösen hallgatja végig a jelentést, majd egyre nyugodtabbá válik, egyre felszabadultabban vezeti az órát. Figyelek és élvezem, ahogyan a gyerekek reagálnak, ahogyan segítik a kistanár munkáját. A szakvezető hátul ül, mosolyog, csillognak a szemei, ahogyan az osztályára tekint. Néha még az is előfordul, hogy rákacsint a kistanárookra egy-egy aranyköpésnél.

A következő órán jót beszélgetünk a gyerekekről, a látott óráról, az elkövetett hibákról és kiküszöbölésükről. Megállapítom, hogy aranyosak van a szakvezetőnek.

Már el sem hiszem a kezdést, az ellenszenvet köd borítja. Már nem ordít a fejemben az a bizonyos nagybetűs mondat. Sőt, lelkesedek ismét és kíváncsi vagyok magamra. Vajon milyen lesz tanítani?

A félelemnél nagyobb bennem a vágy, hogy adhassak valamit ezeknek az időnként ördögöknek tűnő emberkéeknek.

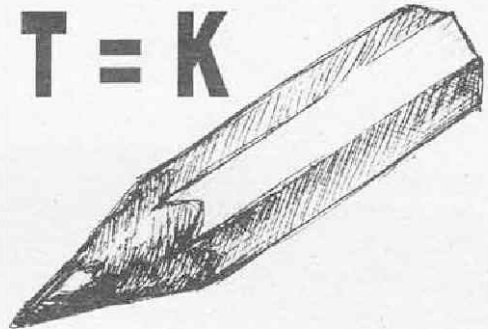
-M.-

Agytépő

*avagy a fárasztó rejtvények,
lehetetlen feladványok és
agyament enigmák fellelési helye
Kasza Magdi jóvoltából*

1. Regényhős.

T = K

2. Mondóka.

University, Buniversity, Seadance

3. Égi rejtély

Hír, Szerelem, ???, Háború,
Atya, Paraszt, Ég, Tenger, Alvilág

*(Találj egy szót,
amely a kérdőjelek helyére illik!)*

Vargányi Adrián

A birkáké közt az = juhász

Keselyűorrú Miklós és dédapám

Dédapám sosem volt a Horthy-rendszer híve. Sőt, kifejezetten gyűlölte, legalábbis nagymamám elbeszéléseiből ez tűnik ki. Pedig a rendszer igazán vehemensen próbálta őt meggyőzni arról, hogy az átmeneti nehézségek mögött egy gazdasági-társadalmi sikertörténet húzódik, amely sikertörténetet csak az illegális kommunisták, no meg a liberálisok próbálják meg nem történeté tenni. A meggyőzés eszközeként a rendszer a csendőrök látogatását választotta, amelyet heti két alkalommal gyakoroltak a rendfenntartó szerv alkalmazottai, és amely általában kedélyes csevegéssel kezdődött, s minduntalan dédapám elagyabugyálásával végződött.

Miközben átsétálok Aba-Novák Vilmos freskója alatt, mindig ez a kis családtörténeti epizód jut az eszembe. Persze, csalogok, mert dédapám is katona volt ugyan a világháborúban, de ő orosz hadifogságba került, majd baloldali eszméktől és honvágytól fertőzötten beállt a Vörös Hadseregbe. Állítólag még Lenint is hallotta beszélni a Vörös Téren. Hogy életre szóló élményt jelent-e ez neki, arról nem szólt nagymamám.

Így én voltaképpen érintettnék érzem magam freskóügyben. Dédapám ugyan nyilvánvalóan nem halt meg a háborúban (akkor ugye a csendőrök sem agyabugyálhatták volna hetente kétszer), de hát az abban való részvételből kifolyólag történő rokonverés az rokonverés, akárhogyan nézzük. Esztétikai ítéletet tehát nem hozhatok, ezek után ki fogadja el tőlem kritikaként, hogy mulatságos a kardját rohamra tartó kormányzó, amint hátra néz, jön-e utána valaki, vagy egyedül ront ki az Aradi vértanuk terére, illetve, hogy azok az angyalok olyan huncut szemmel fújják a trombitát, mint egy chicagói dzsesszenekar fúvósszekciója. Viszont személyes érintettségre, világnézeti provokációra való hivatkozással tiltakozhatnék a megfelelő szerveknél. Ez azért megfontolandó, kereseti lehetőség, bestsellert írhatnék a perbéli viszontagságaim, majd elutasíttatásom történetéről. Dédapám emlékének ajánlhatnám.

Ajánlhatna valaki egy művet – szebbet, okosabbat, mint az esetleges bestsellerem – azoknak a parasztoknak, munkásoknak, kispolgároknak, egyszerűen az aljanépek az emlékének is, akik imádkozva indultak rohamra. Akiiket korántsem a haza és a nemzet védelmének magasztos gondolata foglalkoztatott a lövészárookban, sokkal inkább, hogy hazaérnek-e az aratásra, meg hogy lesz-e munka otthon. Akik gyávák voltak és rettegtek a haláltól.

Az, hogy nemzetvédők voltak, egyébként is bolondság. Nagypolitikai érdekeket védtek, nem nemzetieket.

Szalontai Attila

Aba-Novák freskó Pro és kontra

Rokonverés – kit érdekel?

(Válasz Szalontai Attilának)

Kedves Attila!

A történelem számodra családi história? Néha kinyitnátnál ám egy-két könyvet is! Mert ugyanezen az alapon én is mondhatnám: tüntessék már el az 'ismeretlen szovjet katonákat' a temetőkből, mivel engem még a sírhantjuk látványa is provokál: miattuk kellett sváb dédapámnak magyarosítani a nevét, hogy elkerülje a kitelepítést. A nagypám meg azért került börtönbe, mert 1956-ban sebesülteket szállított kórházba. Pedig nem válogatott az öreg, ÁVH-s verőlegényeken ugyanúgy segített, akik manapság élnek és virulnak. Az egyiket nemrég megkérték, hogy ugyan árulja már el a sok buta arcú magyarnak, hová tüntek az '56-os aktái. Nem mondta ám meg azóta se, csak lezseren vállat vont: „karhatalmista voltam, na és?” Aztán együtt koszorúzott Nagy Imre özvegyével a 301-es parcellában. Ez a szintű cinizmus szerinted hány embert provokál közvetlenül – és nem csak a dédapja révén? De nehogy elfogultsággal vádolj, hozok egy ellenpéldát. Családi vonatkozásút, mert azt megérted! Evezünk át anyai ágra: nagymamám testvére az ÁVH-nál volt tisztviselő (vagyis a kezét írásra, nem ütlegelésre használta). Így adódott, hogy a család '56 zúzavarában az ÁVH egyik épületébe menekült a golyózápor elől. A felkelők meg már majdnem rájuk törték a kaput, amikor befordult az utcába egy szovjet tank, és belelőtt az ostromlókba. Vajon mi történt volna, ha sikerül a bosszúért lihegő tömegnek bejutnia? Valószínűleg agyontaposták volna az akkor négyéves anyámat is. Tehát az Isten áldja meg azt a tankot! – mondanám, ha úgy gondolkodnék, mint te. De nem mondom, mert én valamelyest ismerem a történelmet, kedves barátom!

Egy másik példa: kérlek, sétálj ki a Mars térre, és nézd meg, kinek a domborműve díszelleg a buszmegálló mellett lévő ház falán! Elárulom: róla volt elnevezve a tér korábban. Nos, egy verőfényes délutánon ez az úriember kigondolt egy nagyon szépet: a társadalom egy bi-

Emlékezés a MEFESZ-re

zonyos részét – ahová ő nem tartozott – ki kell irtani, mert annak vagyona számára szüksége van a társadalom egy másik részének. Hú, de szép gondolat! Gondolom, téged egyáltalán nem zavar, hogy azt a domborművet tíz éve elfelejtették levésni onnan.

Azt most ne részletezzük, hogy hány keresztény embert sértesz meg, amikor az angyalokat a chicagói fűvösszekcióhoz hasonlítod. Horthy Miklósról meg (tudom én, hogy a freskón ő fáj neked a legjobban) lehet vitatkozni, de ha utánaolvasol, rájössz: bár a kormányzó nem volt feddhetetlen történelmi személyiség, azért nem kell tőle rögtön hányni. Nem volt háborús bűnös. Hogy a dédapádat verték a csendőrök? És Szamuely Tiborék mit tettek sok ezer emberrel 1919-ben? Ők voltak az igazi nemzetvédők? Főleg miattuk ütötték dédapádat a darutollasok: sajnos őket nem érdekelte, hogy részt vett-e egyáltalán a vörös terrorban...

Végül: én nem vagyok jártas – és írásod alapján te sem – olyan szinten a művészettörténetben, hogy a nyilvánosság elé merjem tární a véleményem a kép esztétikai értékével kapcsolatban. Ellentétben veled, ezt nem is teszem. Az viszont megint csak tény, hogy Aba-Novák Vilmos díjat nyert a párizsi világkiállításán, megelőzve számos más jelentéktelen kis festőt. (Az egyiknek például Pablo Picasso volt a neve.)

Úgyhogy, kedves Attila, ha az ember nem ért valamihez, akkor tisztelje meg a nagyérdeműt azzal, hogy feltételezi róla: a laikus magánvélemény egyáltalán nem érdeklí. Főleg, ha annak egyetlen forrása az elfogultság. Így vagyunk mi ketten az esztétikával, te viszont a történelemmel is, nem gondolod?

Üdvözl hallgatótársad:
Pető Bálint
(SZTE-BTK)

A Szegedi Tudományegyetem Hallgatói Önkormányzata megemlékezést szervezett október 16-án 13 órára abból az alkalomból, hogy negyvennégy évvel ezelőtt itt, Szegeden, a Böcsészettudományi Karon alakult meg a Magyar Egyetemisták és Főiskolások Szövetsége.

Nem voltunk sokan. Húszan, harmincan ha álltunk a BTK főbejárata előtt. A többség hivatalból, igen magas volt például az egy négyzetméterre eső HÖK-elnökök száma. A csoport második harmadát a felsőoktatási diákmédiában dolgozók tették ki (ők egyrészt szintén munkaköri kötelezettségből, másrészt úgy látszik, errefelé jobb az információáramlás), a harmadikat az érdeklődők. Volt két felszólaló is. Az egyik az SZTE EHÖK elnöke, Jancsák Csaba, a másik Kiss Tamás, a MEFESZ akkori elnöke.

Jancsák arról beszélt, hogy milyen furesza: az Auditorium Maximumban összegyűlt szegedi hallgatóknak ugyanazok voltak a követeléseik, mint a rendszerváltás idején fellépő egyetemi, főiskolás mozgalmaknak. Diáklakások építése; a Konzervatórium legyen önálló Főiskolai Kar; szabad tanár- és kurzusválasztást. S az egyetemi integráció folyamán felszínre került hallgatói törekvések mit sem változtak: diáklakások, a Konzervatórium az integráció folyamán mint önálló Kar tagozódjon, a tanár- és kurzusválasztást pedig legyen szabad. Remélhetőleg – tette hozzá az EHÖK-elnök – negyvennégy év múlva már nem a mostani célokért fog küzdeni akkori Hallgatói Önkormányzat.

Kiss Tamás azzal kezdte az időközben 40 főre duzzadt csoport előtt állva, hogy 1956 igazi jelentősége a külpolitikára gyakorolt hatásában rejlik. Mára kétségtelenné vált: október 23-a világtörténelmet alakított. És ezeket az eseményeket az egyetemi ifjúság szervezete irányította. Nem szabad túlértékelni a Szegeden történeteket – figyelmeztetett –, de végre a helyére kell tenni őket.

A rövid és bensőséges hangulatú ünnepség végén egy apró mosollyal a szája szélén még megjegyezte: Boldog vagyok, hogy ilyen kevesen vagyunk. Ez azt jelenti, már nem kell azokért a demokratikus célokért harcolnotok, amiért mi harcoltunk – mert teljesültek.

Szalontai Attila

Egy kis utazás

2 Kintragadt magyarok Afrikában

Az élet – csak hogy ne másra hivatkozzam, és puffogtassak néhány hülye frázist – kétszer is megmutatta nekem, hogy egy öt másodperces méllázásnak sok-sok kellemes vagy épp kellemetlen következménye lehet. Az egyik méllázást és annak következményeit szeretném most megosztani veletek.

Európa egyik legdélibb pontján álltunk, amikor megkérdeztem G.-t, hogy odavissza vegyük-e a hajójegyet. Egy pillanatra mindketten elgondolkodtunk, majd megköszöntem a pénztáros lánykának és csak oda kértem.

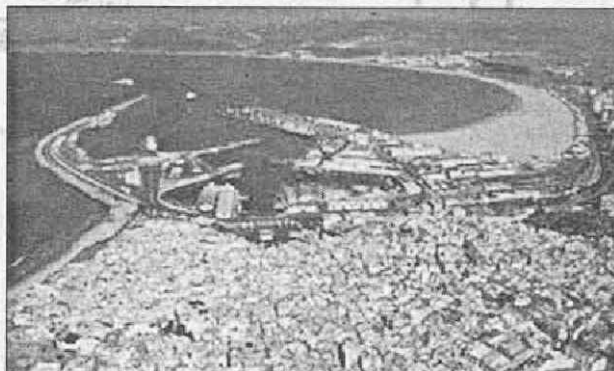
Algeciras és Tanger, az a két kikötőváros, amelyek igen nagy teher- és személyforgalmat bonyolítanak le. A kikötővárosi bűnözés pedig magas fokon lángol. Amikor még a spanyol (sőt európai) Algecirasban leszálltunk a vonatról, rögtön hasist akartak nekünk eladni, de ugyanez volt a helyzet, amikor Tangerben, Afrika egyik izgalmas városában leszálltunk a hajóról.

Marokkóról most nem írok, csak a be- és a kimenetelt ecsetelném egy kicsit. Amikor már mindenki leszállt a hajóról, csak öt ember álldogált egyik lábáról a másikra a fedélzeti útlevélvizsgálónál, három lengyel és két magyar srác. Hát igen, a régió! Ez az öt vidám fickó elfelejtette útközben bepecsételteni úti okmányába a „Marokkó – be” billogot, így afrikai utazásukat rögtön némi problémamegoldással kezdték.

Sokkal izgalmasabb volt azonban a kijutás. A fent említett nem-retúr jegynek köszönhetően egy nappal tovább maradhattunk az arabok világában. Történt ugyanis, hogy – a rossz pesetaváltásnak köszönhetően – elfogyott az összes pénziünk. Annyi volt a kártyán, hogy megvegyük Európába a jegyet. A Tangeri kikötőben viszont nem lehetett kártyával fizetni (ugyanis rossz volt a leolvadó) a bank pedig nem adott le annyi pénzt, ami nekünk kellett volna. A két jegyért 35 dollárt kértek, nekünk 28 volt. Marokkóban, azt hiszem, ezen az egy helyen nem tudtunk alkudni. Miután haza kellett telefonálni, hogy küldjenek pénzt, a telefonkártya kapásból elvitt 7 dollárt. Egy dollárért vettünk vizet, máris 15 dollár hiányzott Európához. Pénz még este kilencre sem jött a számlára, tehát ott ragadtunk, s ez újabb öt dollárunkba került (vala-

hol aludni kellett). Reggel azzal a nyomasztó érzéssel ébredtünk, hogy a tegnapi hiányzó hét dollár mára hiányzó hússzá nőtt. Nem volt mit tenni, a nagykövetségtől akartunk segítséget kérni. Lebattyogtunk a kikötőbe, mert csak ott volt kártyás telefon, s amíg én próbáltam felhívni a nagykövetséget, addig G. az araboktól próbált pénzt kérni. Ez két dolog miatt volt lehetetlen. Egyrészt Marokkóban mindenki kéreget, másrészt senkinek nincs igazán sok pénze. A helyzet nagyjából olyan vicces volt, mintha odamenne a nyugatiban hozzád egy „külföldiül” beszélő ember és kérne 25 ezer forintot.

A nagykövetség – aminek rossz volt a telefonszáma –

Rabatban (kb 5 óra vonattal), a vasútállomás a város másik végén volt (kb 15 perc taxival). Amikor befejeztem a telefonálást, abban a pillanatban kellett volna beülnünk egy taxiba, hogy elérjük a vonatot. Ekkor azonban G. közölte, hogy várunk kell, mert egy arab fickó azt mondta, hogy megbeszéli a feleségével és

ad nekünk pénzt. Kaptunk 10 dollárt. Már csak ugyanennyi kellett. Hátunkon a hatalmas táskákkal, oldalunkon a dobbal próbáltunk kéregetni. Szerencsénkre egy erőszakos taxis azt javasolta, hogy beszéljünk a hajózási társaság menedzserével, hátha ad olcsóbban jegyet. Előző nap ezt már próbáltuk, nem jött össze. Egy információs úr azonban leküldött minket egy irodába, ahol gyönyörű arab lányok mosolyogtak ránk. A fenti úr azt tanácsolta, ne áruljuk el, hogy van pénzünk, csak várjuk, várjunk, várjunk, a lányok orvosolják majd problémánkat.

A lányok mosolyogtak rajtunk és hosszas gyözködés után segítettek is. Egy göndör hajú fél-istennő először azzal a hírrrel jött, hogy a négy óra múlva induló hajóra feltesznek bennünket. Néhány másodperc gondolkodás után azonban újra berohant az irodába, kitepte kezünkből az útlevelünket, betuszkolt minket a kocsiba, a határőröktől elvette a pecsétet, érvényesítette a kijutásunkat és egy hátsó bejáraton felecsempesztett bennünket a hajóra.

Soha nem gondoltam, hogy jó potyautasnak lenni egy hajón, azt pedig végképp nem, hogy az egész két napos szerencsétlenkedés csak azon az öt másodpercen múljon.

Ú j r a n é z ő

Az első írás egy kicsit rendhagyó, mert a következőkben Bohumil Hrabalról olvashattok, aki nélkül a cseh film új hulláma nem jöhetett volna létre.

Hrabal 1914 tavaszán született édesanyja első szerelmének gyümölcsként, s születésének körülményei egész életén át végigkísérték. Idősebb korában mesélte, hogy amikor anyja minden bátorságát összeszedve bejelentette, hogy gyermeket vár, nagyapja rettenetes haragra gerjedt, karon ragadta lányát, kivonszolta az udvarra és puskáját rászegezve felordított: „Térdelj le, agyonlőlek!” Széld lelkű nagyanyja csak ennyit mondott nekik: „Gyertek enni, mert kihűl a vasárnapi ebéd!”

Hrabal így vall a történetéről: „Ez az én világom, az élet a házasságon kívüli hasban, a félelem maradandó érzése, amelyet azután frással próbáltam legyőzni.”

Művei valóban csodálatos hangon szólnak,

az élet teljes szeretetével, a félelem legkisebb szikrája nélkül, hiszen hatalmas bátorság kellett ahhoz, hogy a létünk minden oldalát leplezetlenül, s sajátos humorral fűszerezve tárja elénk. A világ minden kínját és keserűt megjelenítette a depresszióknak és borúlátásnak legkisebb jele nélkül, ugyanis szerinte a katasztrófák és tragikus események hozzátartoznak az élethez – mintegy az érme másik oldala – s csak akkor tudjuk igazán szeretni az életet, ha mindezt tudatosítjuk magunkban.

Élete és művei teljesen egybeforrtak, novellái és regényei az ő különleges világából táplálkoznak, a családjából, a sörgyárból, ahol 25 évig élt, kedvenc kocsmáiból, s az ott lévő emberekből.

Hrabal furcsa szemlélőként élte

mindennapjait, s különös képességének köszönhetően kiszűrte minden fontos momentumot, amelyre azután írásait felfűzte.

Műveiből most csak szemezgetek, hiszen életműve hatalmas falat egyetlen cikkhez, s lelke legmélyebb rejtekeihez igazán csak őt olvasva juthatunk el. S hogy mik is ezek az alkotások? Elsőként a családjáról szóló trilógiát említeném, vagyis a *Sörgyári capricciót*, majd ennek folytatásaként *A városka, ahol megállt az idő* című regényét s záróakkordként, a *Harlequin milliót*. E három műve által részesesévé válhatunk egy egész nemzedék életének, apja precizitásának, s rengeteg balul végződött, ám mindvégig jószándékkal kövezett esetének, édesanyja finomságának, lázadó, s örökkön a szabadságot tükröző lényének, s Pepin bácsi hőbortos történeteinek. Mindezen túl egy mára már eltűnt s nyugodtabb világba vezet el minket, abba a városkába, ami már csak az ő írásaiban létezik.

Pepin bácsi és Hrabal

A következő és szintén trilógiának tekinthető művei, a *Házimurik*, a *Vita Nouva* és a *Foghíjak*, amelyekben saját életét, érzéseit, félelmeit, és örömeit tárja elénk. A sorozat első részében fiatalkori bohémságairól és egész életén át végigkísérő szerelméről vall, s a könyv a házasságkötésével zárul, a *Vita Nouva*ban a házasságába enged belepillantást, s ad útmutatást ahhoz, hogy hogyan lehet a szerelem erejével s az egymás iránti figyelemmel és bizalommal minden nehézséget legyőzni, a *Foghíjak* pedig időskori vallomása.

A továbbiakban is sorolhatnám még azt a sok-sok csodálatos és emberi alkotást, amely Hrabal tollából született, most azonban áttérnék egy kicsit arra az emberre, aki talán a leg-hitelesebben vitte filmre ezeket a tör-

Új sorozatot indítunk, a **TÚ-Újranézőt**, amelyben **egy-egy filmet vagy rendezőt szeretnénk bemutatni Nektek, s az ajánlóhoz kapcsolódva minden hónap utolsó szerdáján vetíteni a TÁK-ban.**

téneteket.

Jifi Menzel művészetének mérföldköve egy novella, *A gyöngyök a mélyben* egyik epizódja, a *Baltazár úr halála*. Ez indította el Menzelt azon az úton, a cseh újhullám vonalán, amelynek egyik legjelesebb képviselőjévé vált. *A gyöngyök a mélyben* megjelenése után e két csodálatos ember személyesen is megismerkedett egymással, s egy életre szóló barátság és munkakapcsolat alakult ki közöttük. Együtt járták a városokat, a kocsmákat, s beszélgetéseikből sok-sok remekmű és szakmailag is elismert alkotás született, többek között a *Sörgyári capriccio*, a *Pacsirták cémszálon*, és a *Szigorián ellenőrzött vonatok* filmváltozata. Ez utóbbihoz kapcsolódva mesélnék el még egy történetet, amely a heidelbergi filmfesztiválon esett meg: Hrabal és Menzel éjszaka belevetették magukat a város sűrűjébe és egy végigmulatott éjszaka után felébresztették őket azzal a hírel, amit rajtuk kívül már mindenki tudott, vagyis, hogy ők nyerték meg a fődíjat. Sajtótájékoztatóra kellett volna menniük, ám Hrabal kijelentette, hogy nekik még túl korán van, és aki interjút akar, az menjen oda. Menzel így vall a továbbiakról. „Gyönyörű volt. Ott feküdtünk megdicsőülten egymás mellett a nagy házastársi ágyban. Kezünk a fejünk alatt, és a riporterek és fényképészek ott tolongtak az ágyunk körül.”

Ezzel a kis epizóddal zárnam is cikkemet, amely remélem felkeltette érdeklődésüket, s becsalogat Benneteket a TÁK-ba november utolsó szerdáján egy csodálatos filmre, a *Pacsirták cémszálonra*. Figyeljétek a plakátokat!

Varga Györgyi

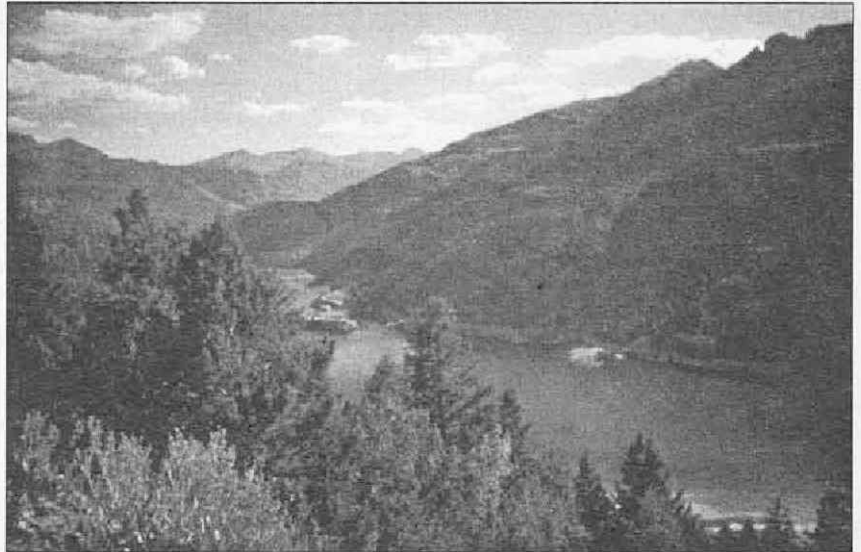

Egy magyar diák viszontagságai a vadnyugaton

I. rész

Hajnali négykor még egy magyar fürdőszobában próbálok kioperálni a csipát szemem rejtett zugából, délután Londonban igyekszem követni a reptéri turistajelzéseket a sűrű és viharos embererdőben, s végül késő este belecsapják az Amerikai Egyesült Államok pecsétjét sokat látott útlevelem tizenhetedik oldalára. A túlsúlyos vasmadár szinte észrevétlenül szelte át a tükörsima Atlanti-óceán felett hullámzó levegőtengert, és mire jó néhányszor végignéztem a legújabb James Bond-filmet az előttem levő ülés hátába mélyesztett képernyőn, már az amerikai épületsodák karcolták alattunk a felhőket.

A népek nagy turmixgépe! A szinte forrongó Kennedy-repülőtérrel a Colorado állam délnyugati részén, a San Juan hegység szívében meglapuló nyugodt kis „Tó városkáig” (Lake City) hosszú, három napig tartó út során jutottam el, és közben ismerkedtem az amerikai néppel: A Morales nevet viselő, jókedélyű vámtiszt felmenői még lehet, hogy egy túlszűfolt gumicsónakon hánykolódtak át Kubából, Castro demokráciája elől a bösz kapitalizmusba menekülve, és az ifjú már lelkiismeretesen védi a szabadok földjének határait. Min, a koreai származású diák segítség-

A T 6

szinte sírva kért bocsánatot,
amiért bajtársaival lebombázták
szép hazámat, Magyarországot

New York óriásai

gével könnyedén odataláltam a földrész felfedezőjéről elnevezett egyetemhez, ahol első újvilági éjszakámat töltöttem, és ahol az ágyneműt Ibrahim osztogatta, akinek hatalmas, porcelánfehér mosolyától ragyogott a szoba, arcának bőre viszont oly sötét volt, hogy nem akadt árnyék, amely meg bírt volna kapaszkodni rajta.

Majd következett a végtelen, államok egész során keresztülporzó buszozás, és a mellettem levő széket először egy Frank nevű éjfekete alak foglalta el – barna papírzacskóba pelenkázott üvegét nagy szeretettel szorította magához, és amilyen szorgalmasan ürítette annak tartalmát, olyan vészjóslóan változott szeme fehérje ijesztően vörösre, s mielőtt leszállt volna, szinte sírva kért bocsánatot, amiért bajtársaival lebombázták szép hazámat, Magyarországot. Ezután egy fiatal cowboy rogyott be nagy lazán a székbe, kalapját begyakorolt mozdulattal ornyergére csúsztatva végighorkolta az utat, majd elárulta, hogy nagyvárosi műkedvelő csupán. Végül egy nyolc év körüli, csak spanyolul beszélő indián kislány ült mellém, és miközben három testvére szétviháncolta a buszt, ő a világot magába záró, mélybarna szemével figyelte minden mozdulatomat. De a többi utas közül is ki kell, hogy emeljek egy-két érdekes, legalábbis számomra, egyszerű magyar utazó számára feltűnő jelenséget – A vékony lány, hatalmas, térdhajlatig érő szőke hajjal, akinek zombiszerű mozgása és túlságosan feszesre varrt arca viszont valódi, a fél évszázadot súroló koráról árulkodott. A néger, akinek arcából rikító, neonzöld fogke-

U t c a L a k e C i t y b e n

fe nyele lógott ki, és csak rágta, rendíthetetlenül rágta órákon keresztül, miközben senki sem értett egy szót sem abból, amit nagy nyálcsoportatás közben magyarázott. A gyanús, mindig csomagok közelében olálkodó alak, aki azért nem tudott nesztelenül mozogni, mert nadrágja darabjait a lábaira tekert cellux tartotta össze... Színes egy társaság, az biztos.

Azt még itthon, indulás előtt elterveztem, hogy ezen cikksorozat első soraiban valami pofátlan módon ócsárolni, fitymálni fogom az amerikai népet és az amerikai életstílust, de nem teszem. Nem tehetem, mert azzal olyan embereket sértenék meg, akiket az eltelt hónapok során meg-

J u l y 4

kedveltem, megszerettem. Az amerikaiak, bár a saját bevallásuk szerint a világ maradék része csupán egy kis, kiterjedés nélküli pont, mely fekete lyukként szippant magába mindent, ami nem tartozik a New York és San Francisco között elterülő ígérlet földjéhez, és Ázsiát is inkább kettévágják valahol Kína hosszúságában, csak hogy a rajongásig szeretett Amerikai Egyesült Államok a térkép közepére kerüljön, azért alapjában véve rendes, barátságos emberek. Elismerően nyílik tágira a szemük, mikor tudomást szereznek arról, hogy Magyarország (melynek fővárosa nem Prága, és nem is szovjet utódállam) történelme több mint ezer éves, és a furesán kettévágott világtérképen kíváncsian pislognak azokra jelentéktelen kis színfoltokra, amely országok képviselői Lake Cityben mosogatnak, takarítanak, falat festenek, felszolgálnak. Litvánia, Bulgária, Magyarország ... csupa egzotikum, csupa rejtély.

kedveltem, megszerettem. Az amerikaiak, bár a saját bevallásuk szerint a világ maradék része csupán egy kis, kiterjedés nélküli pont, mely fekete lyukként szippant magába mindent, ami nem tartozik a New York és San Francisco között elterülő ígérlet földjéhez, és Ázsiát is inkább kettévágják valahol Kína hosszúságában, csak hogy a rajongásig szeretett Amerikai Egyesült Államok a térkép

Meglehet, nem így nyilatkoznék az amerikaiakról, ha egy nagyvárosba kerültem volna, ám Lake City a maga 250-300 főre rugó lakosságával nem tartozik az ismert metropoliszok közé. Itt mindenki ismer mindenkit, vagy ha nem, hát sürgősen bemutatják a városnak. Így esett, hogy megérkezésem másnapján kötelező módon ellátogattam a High Bridge nevet viselő vendéglátó egységbe (saloon), ahol aztán annak rendje s módja szerint megismerkedtem a fél várossal. Bill, a Pumukli-frizurával ékeskedő helyi rockszár és csapata nyújtotta a háttérzenét a helyiségben dülő, szinte testet öltő jókedvnek, és az üvegektől roskadozó asztaloknál olyan arcok ücsörögtek, amelyenket egy valamirevaló westernfilm kocsmajeleneteiben illik alkalmazni. Marcona kinézetű, barátságos alakok, akik között a múlt század hetvenes éveiben elhíresült Alfred Packer is feltűnés nélkül elvedelgethetett volna. Az az Alfred Packer, aki annak köszönhetően vált a városka büszkeségévé, hogy egy fehér, fenyőrecsegtető tél folyamán, éhségtől haragos gyomrának felbujító hatására jóízűen elfogyasztotta öt társát, és aki, ellentétben a kor bevett, közönségbarát gyakorlatával, mégsem lógott napokig egy recsegő kötél végén, hanem nyugodtjás kannibáléveit szállodaportásként tengette Denverben, Colorado állam fővárosában.

Folyt.köv.

ATA

(a szerző fotóival)

H i t e k , h a t a l á l k o z n a k . . .

Cora-i öröm, avagy

„Az ember nem sertésféle, hogy vígan dagonyázzon a meleg bizonyosságban”

Október huszonnegyedikén Ákos Szegeden járt. Miután eleget tett a helyi rádiók meghívásának, – kis késéssel, hogy még izgalmasabb legyen a várakozás – megérkezett a Cora áruházba. A dedikálást megelőző sajtótájékoztatón a formalitásokhoz nem ragaszkodott, ahhoz viszont igen, hogy a csúnyább szavait ne hagyjuk benne az interjú szövegében. Újságunk nevében Lukácsi Péter faggatta a talán legnépszerűbb hazai férfi előadót.

Milyen az új, *Hűség* című albumod fogadtatása?

Hogy a közönségnek hogyan tetszik, arról ők tudnának nyilatkozni. Az biztos, hogy ilyen hamar még egyikből sem lett aranylemez. Alig több mint két hét alatt 20.000 darab fogyott. A sajtó részéről kaptam egy csomó pozitív kritikát, meg negatívát is. Az én lemezeim mindig ilyen vegyes fogadtatásban részesülnek. Ez nagyon kicsi ország, itt az ilyen nagy siker, mint az enyém, szúrja bizonyos emberek szemét.

Mit tudnál mondani azoknak, akik még nem hallgatták a *Hűséget*? Mennyire más ez az album, mint a korábbiak?

Formai elemeiben jelentősen különbözik az előzőktől, lényegileg azonban nagyon is hasonló.

Az én lényegem nem változik lemezről lemezre, mindig ugyanaz marad. A külsőm is csak másodlagos fontosságú. De a helyzet az, hogy amikor a lemezről kérdezel, leginkább az jut eszembe, hogy nem akarok őrt állni a dalaim mellett. Régen kiderült már, hogy a dalok úgyis mindenkinek mást jelentenek. Korábban szerettem volna, ha megértene az emberek, ma úgy gondolom, olyan sok zenei hatás éri őket, hogy örülnöm kell, ha egyáltalán meghallgatnak és odafigyelnek.

Amikor elkezdtlél szólólemezeket kiadni, kijelöltél magadnak egy zenei utat, amin végig akartál menni, vagy a dolgok nagy része a munka köz-

ben a stúdióban dőlt el?

A dalok a stúdióban születtek. Korábban, a Bonanza korszak elején úgy csináltunk lemezeket, hogy volt egy alapötletünk, de nem volt hangszerünk hozzá. Bementünk a stúdióba, és az ott lévő hangszereken próbáltuk megvalósítani az ötleteinket. Ez lényegesen megváltozott azóta, mert saját stúdióm van, és már a dalok első ötletei is ott születnek. Minden lemezemen van egy nagyon erős formai szem-

pontból, amelyet követni kívánok, de nincsen és nem is lehet olyan utat kijelölni, amelynek a végén garantáltan ott vár a siker. Az első szólólemezem alapvetően akusztikus volt, a mostanin az extenzíven használt elektronika mellett nagy vonószeneke és a kemény gitársound is jelen van. Szerettem vegyíteni a stílusokat. Az eklektikuságot önmagában nem tartom vonzósnak, csak akkor, ha valami-

ilyen új dolgot hoz létre – szeretném hinni, hogy ilyen szempontból eklektikusak a lemezeim. Ez persze csak formai játék, számomra ugyan nagyon fontos, de a lényegét nem érinti annak, amit csinálok.

Érdekes munkamódszert alakítottam ki: soundokat gyűjtök és hozok létre, amelyek különféle hangulatot teremtenek. Ezekből a hangokból indulnak ki a dalok, nem úgy, mint korábban, amikor például a Karcolatok idején – egy szál gitár inspirált. Rájöttem, hogy nem akarok és nem is tudnék virtuóz gitáros lenni. Időpazarlásnak éreztem, hogy a technikai tudásomat fejlesszem. Nem tudok eléggé elmélyülni semmilyen reproduktív tudásban, mert túlsá-

korábban azt
szerettem volna,
hogy értsenek
az emberek

gosan hajt valamiféle más energia. Mire megtanul-
nám az adott zenei „mesterséget”, addigra már to-
vábblépni volna kedvem. A lényeg számomra a da-
lokban van. Bár irigylem a képzett zenészeket, lehan-
golónak tartom, hogy Magyarországon a popzenében
minden a reprodukcióról szól. Számomra teljesen
érthetetlen, hogy egy fiatal, tehetséges zenekar egy ő-
srégi Steve Wonder számot dolgoz fel 2000-ben. Nem
akarok senkit bántani, de a világot eluralta valamilyen
sajátos konzumgyávaság, a minden kockázatostól, iz-
galmastól való félelem. Ezért van az, hogy egész
földrészek görnyednek a képernyőre, amikor brazil
sorozatokat mutatnak. Ez tehát nem magyar proble-
matika, sokkal mélyebben gyökerezik. Az ember nem
sertésféle, hogy vígan dagonyázzon a meleg bizo-
nyosságban, aztán mégis valahogy így működik a vi-
lág.

**Figyelemmel követed a mai zenéket, a fiatal,
feltörekvő magyar zenekarokat, amilyen például
a Heaven Street Seven vagy a Nyers? Érzel vágyat
magadban, hogy felkarolj ilyen tehetségeket, akik
megérdemlik a sikert?**

A tehetség csak arra predesztinál, hogy tedd a
dolgot, semmire nem jogosít, sikerre legfőképp
nem. Az én nevem legalább akkora teher lenne bárki
számára, mint amekkora előny, vagy talán még na-
gyobb. Egyrészt megkapnák az összes ellenségemet,
de nem kapnák meg automatikusan az összes rajon-
gómat. Az eredeti kérdésre visszatérve: őszintén
szólva nemigen hallgatók hazai előadókat, de ha
mondanom kellene egy hazai zenekart, amelyik tet-
szik nekem, a 'Tanksapka' volna az. Jók a szövegek,
szól a gitár kökeményen, rendesen verik a dobot. Az
aztán rockzene! Nincs hazugság, nincs kamu – egy-
szerűen zenélnek és kész. Nekem ez bejön, de mond-
hatnám a Venus-t is, ha már fiatalokról kérdeztél.

Egyébként milyen zenéket szoktál hallgatni?

Popzenét nagyon ritkán. Az A-HA legutolsó le-
mezét meghallgattam, mert szerettem őket a nyolc-
vanas években, és még mondhatnék néhány ilyen
pop-példát, de leginkább szélsőséges rockzenét hall-
gatók. Nem ezt a cicanadrágos, magas szárú edzőci-
pős, hajsütős rockot, hanem a stúdiók mélyéről föl-
buzgó, elektronikával a felismerhetetlenség átita-

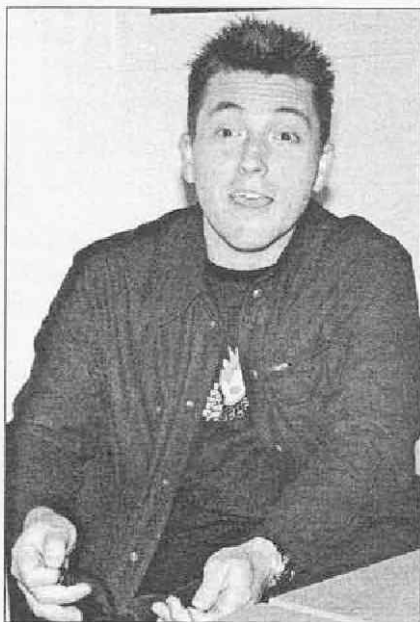
tott rockzenét, amelyet például a Nine Inch Nails
vagy a Limp Bizkit játszik. Marilyn Manson céde
nincs a „rockpolcomon”, mert őt túlságosan is ha-
gyományosnak ítélem zenei szempontból, és megle-

hetősen ellenszenves, hogy a sátánnal
parolázik. A popzenével általában az a baj,
hogy kiszámítható. Annyira meg-
tervezett a dolog, hogy tudod, mi törté-
nik a következő ütemben, a következő
percben. Az olyan zenéket szeretem,
amelyekben úttörő elemek vannak,
amelyek nem kiszámíthatóak. Ezek ál-
talanban a diszharmónia, a disszonancia
irányába hatnak, ritkán alkalmasak em-
beri fogyasztásra, de ennek ellenére
mindig találhatunk benne valamit, ami-
ből lehet tanulni. Szokták mondani,
hogy a harag rossz tanácsadó, de a pop-
zenében már nem maradt semmi embe-
ri vagy őszinte, míg a rockzenében leg-
alább még megvan az indulat.

**Az utóbbi pár klipet saját ma-
gad rendezted. Ennek az volt az oka,
hogy egy kézben akartad tartani a**

produkción?

Nagyon jó klipeket csináltak a rendezők, akikkel
eddig dolgoztam, úgyhogy ezzel soha nem volt gond-
om, egy esetet kivéve. Az *Ilyenek voltunk* videóját
máig nem szeretem, és ha egyszer majd milliárdos
popsztár leszek, akkor újra akarom forgatni azt a kli-
pet, de ez még várat magára (*never*). Jó egy kézben
tudni mindent, de annyi feladatom van, hogy megbo-
londulok, és ebből rendkívül kevés, amit igazán sze-
retek csinálni. Régi vágyam a filmezés, a klipekkel
valójában ehhez gyakorlok. Nem azért csinálom tehát
klipeket, mert a másoké nem tetszett, hanem mert en-
gem igazából mindig is a film érdekelt. Az egész
popsztár-ügy tulajdonképpen annak a melléktermé-
ke, hogy a szüleim nem hagytak főállásban kreatív
dolgokkal foglalkozni. Nem baj, néhány éves ka-
nyarral egyszer-úgyis eljutok a filmemhez.

Egy leszedált ország Kispál és a Borz: Velőrózsák

Az album címe akár egy Másfél számcím is lehetne, de ez most igazán mindegy, mert ismét egy „év albumá”-ról van szó. (Akár a Másfél esetében, de hangsúlyozom, ez most mindegy, mert itt teljesen másról van szó.) Eljött a nagy nap, és ismerőseim közül nem sok embert találtam, akinek ne dobbant volna meg hangosan a szíve a hír hallatára, hogy megjelent az új Kispál. Húgom gyakorlatilag nem hallgat mást az utóbbi két hétben, és be kell vallanom, megértem.

Ha véletlenül abba a helyzetbe kerülnék, hogy egy külföldi embernek valamit mutatnom kéne a magyar zenék közül, akkor az nem a Kispál lenne. Ennek az oka teljesen egyértelmű: nincs még egy olyan magyar zenekar – szerintem –, amelyet ennyire a dalszöveg határoz meg. Nem a zenét kritizálom, mert nincs okom rá, mindössze azt állítom, hogy a Kispál és a Borz karakterét alapvetően a Lovasi-féle félgagyai, mégis nagyon súlyos dalszövegek adják. Hallottam emberről, aki szakdolgozati témaként emlegette ezeket a szövegeket. (Nem mint-ha ez jelentene valami különlegeset.)

Nagyon nincs ez itt sem másképpen. A címről majd biztos kitalál valaki valami értelmeset, nekem nem sikerült. A számok viszont igazán beszédesek. Az utóbbi idők Kispál albumai közül (értem ezt az *Ágy Asztal Tévé* óta eltelt időre) ez az első, amelyet végig tudtam hallgatni egyhuzamban. Kicsit meg is lepődtem ezen, mert fuicsának tartottam, hogy a XX. század végén rockzene még le tud kötni. (Mekkora bunkó vagyok!) Pozitív csalódás esete áll fenn tehát.

Erről az albumról nagyon sokat lehetne beszélni. Nagyon Kispál és mégis valami teljesen új. A zene lényegében számról számra megújul, a *Naphoz Holddal* stílus tingli-tanglitól a Tankesapda-beiütésű zúzásokon keresztül egészen a Cseh Tamásos pengetősig, és így tovább, mégis valahogy egységes hangulat árad az albumról. Úgy tűnik, akarva-akaratlanul összeszedték mindazt, ami a rockzenében jó és kispálosították.

A dalszövegekről nem sok írnivalóm van. Státusszimbólumok (*Az autóm és én*, nem pedig: *Én és az autóm*), a gagyai (*Vér és bél* brazil sorozat), a TV (*Hang és fény*) és még nagyon sok minden más segítségével ábrázolja azt a világot, amiben ma élünk: „Egy leszedált ország tapsolgat a szarnak, Boldogan élnek, amíg meg nem hálnak.”

Van egy zenekarunk, amit – mindenki tudja – nagyon meg kell becsülnünk. Lehet utálni, megsértődni rá, de a Kispál és a Borz az az együttes, amit megkerülni nem lehet. Amíg kezdők voltak, azt kellett bennük szeretni, most, hogy profik, ennek örülünk. Az új album tökéletes. Mindenkinék meg kell hallgatnia, aki valaha szeretné a Kispált, és annak is, aki soha nem szeretné.

dá

Osztyályzat:
5

Énekesnő a sötétben Björk – SelmaSongs

Björk az izlandi csodafegyver. Szólókarrierje 1993-ban indult, azóta három stúdióalbumot és két remixlemez adott rajongói kezébe. Csak mostanáig volt ez így, ugyanis október közepétől kapható a SelmaSongs nevű korong, ami tulajdonképpen a *Dancer In The Dark* (Cannes-ban díjnyertes) film kísérőzenéjét tartalmazza. A mozit – melyben egyébként Björk maga is játszik – erre felé még nem mutatták be, így azt nem tudjuk megítélni, mennyire illeszkedik hozzá a zene.

A hét dalt tartalmazó lemez meghallgatásához alig több mint harminc percre van szükség, de könnyen lehet, hogy megtetszik, és akkor a repeat gomb segítségével tetszőleges ideig hallgatható. A nyitó *Overture* ('nyitány') már most klasszikus – nagyzenekarra írt darab lévén. Ez az album egyetlen darabja, melyben nem gyönyörködhetünk Björk néhol sztratoszférába emelkedő hangjában. Van a lemezen két duett is, a kettő közül az hagy marandóbb nyomot a hallgatóban, melyben a Radiohead énekeseként ismert Thom Yorke a partnere, ez pedig az *I've Seen It All*.

Színes a lemez anyaga – bár aki ismeri a művésznő eddigi munkáit, az már nem csodálkozik a musicales hangzáson, illetve a komolyzene és a modern ketyerek kreatív vegyítésén sem. Hallhatunk egy altatódalt (*Scatterheart*) és egy olyan számot is, melynek egyedülálló módon az adja meg a ritmusát, hogy a (szerintem) kihalt utcán egy nő hangosan számolja a lépteit (ez a *107 Steps* címet viseli). A lemez utolsó dala a himnikus *New World*, melyben újra előtűnnek a nyitányban hallható dallamok.

Érdemes belehallgatni!

elpé

Osztyályzat:
4

Szegedi millenniumi egyetemi és főiskolai diáktaálkozó

Október 19-én került megrendezésre az Etelka sori sporteseményekben a fenti sokjelzős címmel illetett szerencsétlen nevű rendezvény, melyre ellátogatni voltam szerencsés. Az első tapasztalatom kifejezetten kellemes volt, ez pedig az italárakra vonatkozott, és miután nyugodtan leültünk egy általunk választott helyre, elgondolkodtam, hogy ha ez igazán nagy és fejetéges buli lenne, akkor ennek nem így kellett volna történnie (mármint a leülésnek). Kevesen voltak. Nem abszolúte, hanem a helyhez képest.

A fagyos léghőmérséklet egy egyszerű, de hatásos fogással sikerült enyhíteni: a műsorvezető ki akarta mondani a közönséggel azt, hogy „Uhrin Benedek”, de ehhez a közönségnek a színpadhoz kellett mennie. Na, ha már itt vagytok, akkor kiabáljuk együtt még sokszor, és kevés csúszással („keves csúszás” magyar szórakozóhelyen = 1 óra) megkezdődött az est fénypontja: maga Uhrin Benedek személyesen. A „Mester” beszélt (bár a hangnemet illetően inkább „kinyilatkoztatott”), és minden mondata óriási ovációt váltott ki a közönségből. Ez talán annak volt köszönhető, hogy a generációs különbség miatt minden mondata bődületes nagy baromságnak hangzott. Aztán kezdődött a show, ami értelmes emberből nem tudom mit vált ki, mert én magamat ugyan értelmes embernek tartom, de sokszor nem tudtam, hogy sírjak vagy nevessek. Ahogy egy, a közelben álló lány, aki az első perc után röhögőgörcsöt kapott, megjegyezte: „Ezért fizettem ötszáz forintot?” És tényleg. A „koncert” playback volt, ami persze nem meglepő, de szegénykém annyira kész volt már így este tízkor, hogy néha már legalább négy-öt másodperccel lecsúszott a saját szövegéről. Ezt az embert nem vagyok képes megérteni: tudja, hogy bohócot csinál magából? vagy ő csinál bohócot mindenki másból? vagy nem is bohóc, csak egy szerencsétlen hülye? mit tudom én. A koncert fénypontja az volt, amikor azért kellett tapsolni meg kiabálni, hogy Benedek bácsi fia a mobilon keresztül hallja, hogyan fogadják aput Szegeden. Nagy nehezen elengedte a közönség, de előtte még meghallgattuk a *Rebekát* vagy ötször, meg a *Kispatakot* is vagy háromszor-négyszer.

Aztán Animal Cannibals, ami már csak levezetésnek tűnt, bár a fiúk hozták a formájukat és a szokásos diszkóprogramot. Nem volt vele semmi baj, csak nem lehet mondani róla semmi érdekeset.

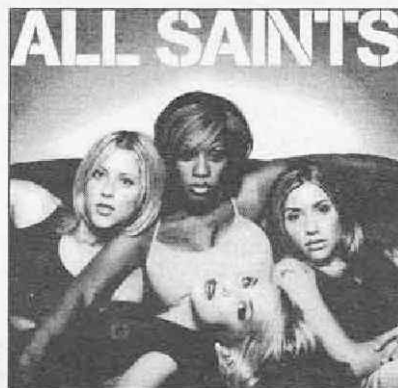
Uhrin Benedek után egyébként a közönség jelentős része haza is ment, és mivel az Animal Cannibals után még egy bónusz divatbemutató is volt és az eredeti tervtől való egy órácsúszás is fennállt, úgy döntöttem, hogy én is csatlakozok a távozókhoz, bár még várt volna rám egy Sub Bass Monster koncert (*de az elmaradt – a szerk.*), utána pedig a Sugarloaf is, majd „Disco” reggelig. Maradtak helyettem azért még szép számmal bulizni...

dá

A 22-ES CSAPDÁJA

A megkerülhetetlen dalok otthona

1. ALL SAINTS black coffee

2. PATRISHA vedd el
3. ROBBIE WILLIAMS & KYLIE MINOGUE kids
4. U2 beautiful day
5. TEXAS in demand
6. SONIQUE sky
7. PUBLIO HUNNY kismadár
8. FATBOY SLIM sunset (bird of prey)
9. HEAVEN STREET SEVEN mozdulj
10. MADONNA music
11. EMINEM the way i am
12. VENUS a világ közepén
13. GREEN DAY minority
14. SUGARBABES overload
15. GUANO APES living in a lie

16. SPILLER groovejet
17. ÁKOS hűség
18. THE BLOODHOUND GANG the inevitable return
19. BRITNEY SPEARS stronger
20. MODJO lady
21. EAGLE-EYE & NENEH CHERRY long way around
22. RICKY MARTIN she bangs

A Lampionok megrepegtek, a banda rázendített...

Az úgy volt, hogy kétezer október tizedikén a *Lampionos Est* helyszínét egyéni szociális problémák miatt csak negyed tízkor sikerült megközelíteni. Annyi bizonyos, hogy érkezésemkor az Aktívan Passzív pengette a húrokat, és éppen az Emesét játszották a Kispáltól. Az idő rövidsége miatt túl sok információval e hasábokon nem szolgálhatok. Szimpatikus társaság, csak a gitár behangolására kellene nagyobb hangsúlyt fordítani, és akkor nincs az a bizonyos szálla, amit így most nem lehetett nem észrevenni. Egyébként meg – csak így tovább! Fialok még, van idejük bizonyítani.

A következő banda (kicsit megvariálva az eredeti, plakátokon olvasható sorrendet) az Insidid volt, akik nyugodtan pályázhatnak a SZTE–JGYTFK-hoz kötődő legproffiban megszólaló együttes megtisztelő címre. Jól nyomják a rockot, a konkrét műfaj-meghatározást inkább kerülöm. A *Gólyatáborban* is felléptek – ott több feldolgozást játszottak, most csak hármat (Lenny Kravitz – nem vicc, Hendrix ikszpiriensz plusz egy rákendroll sztenderd orosz nyelven előadva). Ami ennél fontosabb: a saját dalok is igen jól sikerültek. Az érdeklődők otthon is élvezhetik az Insidid zenéjét, a segédeszköz egy öt számos demókazetta. A vájtfülek kaptak dobszólót is, ami mára kihalófélben lévő állatfaj.

A *Lampionos Est* harmadik fellépője a Csorda volt. Ezúttal nem zúztak annyira, illetve zúztak ők, csak a hallgatóság ezt hangosítási gondok miatt nem érzékelhette. A koncert maga egyébként olyan volt, mint a Poptarisznya, slágerturnmix a Csorda különböző alkotói korszakaiból. A táncos cipők is előkerültek, persze – mint tudjuk – a rock'n'roll az nem egy tánc.

Háromnegyed tizenkettőkor végre a Regős Bendegúz Szabadidőközpont színpadára lépett a sztárcsapat: az ÜLLŐI ÚTI FÁ:K. Akinek kapaszkodóra van szüksége, annak talán az *Esküvő* című opuszuk lehet ismerős, melyet a Z+ is előszeretettel játszott. A koncert első perceiben megjedtem, hogy a közönség nem lesz vevő a zenéjükre, de hamarosan megtalálták a közös nevezőt, és remek buli keveredett. A fiúk jól tették a dolgukat, és egymás után hangzottak el olyan magvas gondolatokkal teli számok, mint a *Bocikám*, a *Peep show* és a *Lomposomat*. Talán már a címek is mutatják: érdemes volt a szövegeket is figyelni...

A koncertek után Dídzsé Szabó pörgette a lemezeket, és a rá jellemző stfluskavalkád meghozta az eredményt: mindenki elégedetten bandukolhatott/rollerezhetett/taxizhatott haza hajnali háromkor.

pekka

Mondja, tudta-e a **NYERS** együttesről, hogyan...

- Czutor Zoltán (énekes, gitáros, dalszerző, szövegíró, mindenes) a gyömbér ital nagy kedvelője
- a legutóbbi koncerten Czutor skót szoknyában feszített, de – saját bevallása szerint – bepállott a feneké, úgyhogy nem lehet jó viselet
- legújabb lemezük október utolsó előtti hetében jelent meg, és a *Pizzás* című film főcímmel is rajta van
- első albumukon (*Elmúltak a buta zenék!*) Presser Gábor is közreműködött
- korábban a csapat tagja volt Hegyi Pál is, akivel az Angol Tanszék környékén lehet gyakran találkozni (ott tanít ugyanis)
- a *Bírlak* című számukhoz készült klipben Gryllus Dorka – Geszti Péter kedvese – látható, amint a fürdőkádban cigarettázik és almát rágszál
- Miklós Tibor (basszusgitáros) egy alkalommal a Nylon Balett főiskolás kultcsapat hangosításában segédkezett?

POPSAJT

A gagyi támadása

Uhrinizmus a oo-ás évek Magyarorszáján

Az egész egy poénnak indult, és tömeghisztéria lett belőle. Jellemezni csak a címben foglalt jelzővel lehet, és tökéletesen beleillik abba a képbe, amit a rendszerváltás óta Magyarországon könnyűzene címszó alatt művelni lehet.

Aki nem hallott volna még róla, annak rövid áttekintés a témáról: Uhrin Benedek egy kb. nyolcvan éves bácsi, aki amellelt, hogy már több albuma megjelent és igazi médiasztár, teljesen tehetségtelen dalszövegíró, zeneszerző, és hamisan énekel, egyszóval abszolút dilettáns, és a médián kívül semmi másnak nem köszönheti kései sikerét. Szegénykém már jó régóta próbálkozik betörni a poppi-

acra, de amíg egyszer a magyar zenetévén poénból be nem mutatták egy remekművét, addig csak kiröhögtek. Gondolom, először mindenki csak valami poénra gondolt, aztán jött a hidegzuhany, kiderült: a bácsi halálosan komolyan gondolja a dolgot.

Nem ám holmi vétech szerű szimpla gagyira kell gondolni, itt ennél valami sokkal súlyosabb dologról van szó. Amikor a tévében megláttam Süsü a sügér tévésopos reklámját, akkor arra gondoltam: ez a vég, az amerikaiak kinyírnak bennünket. Aztán jött a zenei találkozásom Uhrin Benedekkel és rájöttem: nem kell nekünk Amerika a szellemi leépüléshez. Ha magunkra hagynának, akkor is sikerülne. Itt a szöveg és a zene arcátlanul buta elegyet alkot, valami Szécsi Pál-szerűre törekedhetett az öreg, de bámulatos, hogy mennyire nem sikerült

neki.

Érdemes egy-egy pillantást vetni a lemezborítókra, amelyek amellelt, hogy betekintést engednek egy nyolcvan éves – frissen felfedezett – popsztár lelki-világába, azért valahogy elszomorít-

nyűzene aktuális fiatal sztárjai és Uhrin Benedek között. Abból a szempontból sincs, hogy egyszer a divathullám elmúlik, és akkor valaki nagyon nagyot fog koppanni. A TNT tagjai talán túlélnek majd, hogy elfelejtik őket. Benedek bácsi lehet, hogy ebbe fog belehalni.

dá

Ajánlott olvasmány:
www.kispatak.hu

nem kell
nekünk Amerika
a szellemi
leépüléshez

ják az embert: ez lehetséges? Csak néhány példa számcímre by

Uhrin Benedek: *Egy kis virág, egy harmatcsepp; Kis patak; Boldog lenni soha mással; Száll a kicsi méh; Talpalá való; A szívem úgy vágyik; Van nekem egy kis kutyám* stb.

A furesa inkább az, hogy simán odaírhatnám azt is a számcímek közé például, hogy *Bolond, aki sír egy lány után*, nem tünne fel semmi. Tehát nincs olyan áthidalhatatlan színvonalbeli különbség a magyar köny-

A csiga, a kinek kicsi volt a háza és úgy élte le az életét

Európai menta (litás)

Ha azt hallod művészfilm, hajlamos vagy egy nagyon komoly, kusza és filozofikus homályos történetre gondolni, pedig a művészfilm nem az érthetlensége miatt az, ami. Sőt, ugyanolyan szórakoztató lehet, mint kommersz társai, csupán a realista felhang különbözteti meg az előbb említett csoporttól.

1999-ben készült egy film görög-magyar koprodukcióban *Borsmenta* címmel. Nem csaptak neki nagy hírverést, sőt Magyarországon is csak most kerül vetítésre. Holott a film jó, elgondolkodtató és művészi, de ettől függetlenül vagy éppen ezzel együtt szórakoztató.

A történet főhőse egy magányos, negyven körüli férfi, akiben első látásra nincs semmi különleges. Egy napon meghívást kap gyermekkori barátjától annak nosztalgia partijára, ahogyan ő mondja: egy igazi bulira. A barát ígéri: mindenki ott lesz, aki régen számított, talán csak Marinát kivéve. A férfi autóba ül, s elindul a parti felé. A múlttal való találkozás lehetősége rengeteg emlékképet csal elő emlékezetéből. Újraéli a gyerekkor kalandjait, melyek bár súlytalanok és könnyedek,

mégis mostani önmagához vezetettek. Láthatjuk első találkozását Mar-

inával, az unokatestvérével, s azt is végigkövethetjük, hogyan érik szenvedéllyé naiv szerelmük, miközben a kisgyerekből kamasz, a kamaszból felnőtt lesz. S végül hogyan értik meg, hogy az olyan gyermeki csínytevések közös emléke, mint borsmenta likórtól bódultan feküdni egymás karjaiban, nem elég a felnőttkori boldogsághoz. A férfi nem harcol eléggé a nőért, s a családnak így sikerül szétválasztani őket.

A bulin a férfi hiába keresi a furcsán idegennek ható, középkorú emberek közt hajdani szerelmét. Marina tényleg nem jött el. Aztán egyszer csak csörög a mobil, s mire a férfi előhálássza, már csak egy üzenet várja Marinától: édesanyját kórházba szállított-

ták, haldoklik. A kórházban a férfi ezzel a szomorú fordulattal megszabadul anyjának tett ígéretétől, s egy újabb esélyt kap, hogy helyrehozza széthullott kapcsolatát Marinával.

A rendező, Costas Kapakas, aki egyben írója is a történetnek, remekül variálja a különböző idősíkokat a cselekményben. Soha nem magyaráz, mégis mindig tudjuk, hogy mikor és hol vagyunk a történet szerint. Segítenek a képek, a vágások, sőt a zene is, amelyekkel elkülöníti egymástól az emlékeket és a jelenet.

Lassan kirajzolódik előttünk egy ember élete, amelyben ugyan nem volt semmi meglepő vagy különleges, de pont ettől áll hozzánk közel. Olyan kérdéseket feszeget, amelyek bennünk is folyton felmerülnek: vajon sorsunk valóban elrendeltetett, akárhogy is kapálódzunk ellene? S ha igen, érdemes-e egyáltalán az árral szemben úszni?

A történet ezzel szemben nem szomorú vagy kiábrándult. Sokkal inkább szelíd és ironikus, s szóljon bár görögül vagy magyarul, a lényeg, hogy európai módra teszi: csendesesen és visszafogottan, de szívvel-lélekkel.

Kasza Magdolna

Színháztűznéző

Mostanra talán mindenki belerázódott az iskolai életbe, az elsősök feltérképezték a várost, a csodálatos és újuló tereket, a hangulatos kocsmákat, a felsőbb évesek pedig újra együtt mu(ú)latják az időt a már megszokott törzshelyeiken.

A bulizás és tanulás mellett azonban programok kavaládja kínál tartalmas kikapcsolódást mindenki számára, többek között újra megnyitotta kapuit a Szegedi Nemzeti Színház, amely az idei évadra is tartogat meglepetéseket és a régi, sikeres darabok mellé több, s előreláthatólag színvo-

nałas bemutatót.

A következő számtól kezdve lapunk egy színházi hírmondót indít, amelyben egy-egy darabot próbálunk bemutatni az előadások egyik szereplőjén keresztül, most azonban egy átfogó programajánlatot szeretnénk adni Nektek.

A Kamaraszínházat helyettesítő Tantusz Művelődési Házban október 13-án John Osborne *Dühöngő Ifjúság* című regényének színpadi változatát láthatta minden érdeklődő Valló Péter rendezésében. (A darabról a decemberi számban olvashattok részletesen.)

A továbbiakban színpadra kerül a filmről mindenki számára jól ismert *Indul a Bakterház* című Rideg Sándor írás, s az előzetes információk szerint itt is emlékezetes alakítás várható a Bendegúzt alakító, mindössze kilenc éves gyerekszínésztől. A bemutatóra november 17-én kerül sor. Ekkor lepleződik le előttünk, hogy hogyan oldották meg azt a sok-sok furfangos helyzetet, amely felforgatja Szabó bakter otthonát.

Januárban és februárban szintén új előadásokkal kedveskednek a nézőknek. A Warrené Mestersége és Egressy Zoltán *Portugál* című alkotása nyújthat emlékezetes perceket.

A Nagyszínházban is színes és sokoldalú palettáról választhatunk és megtalálhatjuk a hozzánk legközelebb álló műfajt. Az előző évben már nagy sikert aratott *Gyalog-Ga-*

lopp továbbra is látható és a Szabadtéri Játékokon bemutatott *West Side Story* is bekerült az épület falai közé.

Az operakedvelőknek a *Lammermuri Lucia*, a *Szerelmi Bájital*, Puccini: *A Köpeny* és a *Falstaff* dallamai nyújthatnak még felüdülést.

Akik a könnyedebb műfajt részesítik előnyben, azok is választhatnak az operett és drámák világából, továbbá újra játsszák a *János Vitézt* is.

A kisebbeknek is megpróbálnak kedvezni egy mesészenés játékkal, az Andersen meséje alapján készült *Hókirálynővel*, melyet Székelyi József állít színpadra Bornai Tibor zenéjének kíséretével.

Remélem e rövid szemezgetővel sikerült felkeltenem érdeklődésüket, s becsalogatni Titeket a színházba.

Varga Györgyi

Fiatalság–bolondság

Mindenekelőtt a rovatról. Úgy alakult, hogy az én kezembe helyezték a Filmszínház felügyelést, ez remélhetőleg senkit sem irritál majd. Sokat gondolkodtam viszont azon, hogy mit csináljak(unk) ezzel a pár(?) oldallal. Ereszkedjek féltérre Hollywood és a Plaza (jobb esetben a Belvárosi nagyterme) előtt? Szórakozzam jól (nem tudok) néhány teljesen semmitmondó, szépen mondva populáris, csípőből elkövetett alkotáson? Illetve, ha már nem szórakozom legalább váljak eggyé a vászonnal abszolút módon kikapcsolva? Úgy néz ki, erre nem leszek hajlandó. Mellékesen: nem mintha ez a rovat eddig is erről szólt volna. Tehát leginkább a közkeletű néven művészfilmeként aposztrofált valamik aprócska kritikái és beszámolóí lesznek olvashatók. Amennyiben (remélem) más is hajlandó lesz bármilyen jellegű mozgóképről vagy ugye színházról írni, azt szívesen vesszük és készséggel leközzöljük. Ennyi sznobizmus után térjünk vissza a címhez.

Az október 9-vel kezdődő héten fiatal magyar filmesek hete zajlott a Grand Cafeban. Ma fiatal fejjel filmet csinálni – azt gondolnánk – kell némi bolondság. Amikor állandóan arról lehet hallani, hogy ellehetetlenül a magyar filmgyártás, nehezen össze-

szedett milliókból némely filmet akár több évig is forgat pár generációnkbeli „robbantott”. A múlt évben és főleg az ideai szemlén szóltak olyan hangok, hogy jönnek, sőt már itt vannak a új, fiatal magyar filmesek. Miközben demisztifikálják a mozi – találtak maguknak olyan módszereket, amelyekkel rögzíthetik megálmodott mozgóképeiket. Gyakorlatilag 16-os és 35-ös film kivételével, többek között a VHS és Beta technika szinte bárki számára elérhető, a „nagy” filmekhez képest potom összegekért (a minőségtől most tekintsünk el), ráadásul akinek erre sem telik ma már bátran kilincselhet különböző cégek-nél. Akinek tehát komoly elképzelései vannak, az el tud indulni.

Más kérdés, hogy valószínűleg nem tudják filmjeiket a nagyközönség elé tárni – a legtöbb film mindössze egy kópiával rendelkezik, ezt vándoroltatják a mozikban; arra építenek tehát, akit érzékenyen érint a jelen. Külön érdekesség, hogy egy részüket már nem riasztja el az a tény, hogy nem végeztek rendezői vagy vágói szakon. Működik a baráti alapon vagy csak nagyon kis összegért szerepet vállaló technikai személyzet segítségével és színészek szerepeltetése, nagyon sok emellett az új arc.

Hogy milyen következményekkel

jár mindez? Még csak az alapok vannak lefektetve, az úttörők vannak jelen. Nem is biztos, hogy ez tudatos koncepció a mostani generációnál az új filmnyelv megteremtésére. Tény azonban az, hogy távlatot kapott a magyar, sőt közép-európai film. Megmutatják, hogy lehet így is, kis költségvetéssel, kreativitástól duzzadva, mégis jól. Mindenesetre a szakma várakozással teli, a néző pedig csak kapkodja a fejét.

No és a filmek az egy hét alatt.

Sajnálatos módon Mundruczó Kornél és Buzás Mihály filmjei nem kerültek vetítésre, így aztán sokkal inkább egy rövidfilmes fesztivállal nőtte ki magát az esemény. Számomra meglepő módon teltház előtt mutatkoztak be a szegedi filmesek (Formanek Csaba, Csabai Ferenc, Zimmermann Zsolt és Rácz Gábor). Az uristen@menny.hu országosan már kisebb kultuszt vívott ki magának, bennem egy könnyed és szórakoztató filmként maradt meg. Iszonyat súlyú Kenyeres Bálint alkotása, a *Zárás*, Mispál Attila mindkét filmje, az *Altamira* és az *Angst* is üt, akárcsak Dyga Zsombor *Gyilkosokja*. Nem megyek most bele a filmekbe, fontosabb az, hogy akit érdekelt, láthatta őket (a többiek pedig már úgysem ezt olvassák).

Filák Tamás

„Hát ami az álmokat illeti...szereztem magamnak belőlük egy egész életre valót!”
(Perseus kapitány)

Rajzolta: Fazekas Attila

A '70-es években csak egyetlen rajzoló akadt, (Zórád Ernő mellett) aki naturalista képregényeket magas színvonalon rajzolt. Munkái jelentek meg a *Pajtásban*, a *Népszavában*, a *Fülesben*, ahol jelenleg is közlik hétről-hétre folytatásos képregényeit. Önálló képregény füzete a *Botond*, melyet pénz hiányában egy ideje nem tud kiadni. Fazekas Attiláról van szó, aki fekete-fehér képregényei mellett igen színes egyéniség. Otthonában, egyben alkotóműhelyében beszélgettünk vele.

Hogyan lett képregényrajzoló?

1974-ben felvételiztem jogra, esti tagozatra. Másfél évet elvégeztem. Második évem kiesett. Akkor jött ez a

lehetőség, hogy szabadúszó grafikusként dolgozhatok. Történelem és rajz, ez a kettő érdekelte. A képregény mellett tulajdonképpen azért kötöttem ki, mert az én fantáziám úgy indult el, mint egy film. Illusztrációkat készítettem ugyan, de az mindig kevés volt, hogy egy-egy könyvnek egy jelenetét megrajzoljam. Ösztönösen e műfaj felé indultam el. Sokkal jobban szerettem történeteket végigvinni, mint illusztrációkat készíteni.

Mikor jelent meg az első képregénye?

Ha szigorúan vesszük, gimnazista koromban, a gimnáziumi folyosó falán. A három testőrrel kezdtem a pályát. Az akkori KISZ titkár vette meg és fizetett is érte. Minden héten ki vol-

tak függesztve a rajzaim a nagy zsi-bongó árkádos, fali részében. Ott volt először kiállításom is.

Hogyan ismerte meg a képregény formanyelvét, szabályait?

A *Fülesben* megjelenő Korcsmáros Pál rajzai tettek rám igazán nagy hatást, igaz, addig nem láttam sok képregényt. Tetszett a stílusa, világos, közérthető volt, jó karakterekkel dolgozott. A képregény olvasása engem rettenetesen fáraszt. A saját képregényeim kivételével, amit megkapok forgatókönyvben, nem igazán tudom azt mondani, hogy sokat elolvastam. Ami nálunk megjelent, az szövegét tekintve fárasztó. Körbema-gyaráztak, nem kapcsolódtak közvetlenül a rajzokhoz. Ez nem volt más, mint kép és regény összeházasítása. Ez számomra nem volt megfelelő, mert képi világban gondolkodom. Ha arról van szó, hogy választanom kell a képregény és a könyv között nyilvánvalóan a könyvet választom, a képregényt meg átlapozom, megnézem, hogyan tudta képekkel megjeleníteni a történetet. A szöveg és a kép közötti jó arányokat kell megtalálni, így készíthetünk élvezhető alkotásokat. Ezért írom magam a forgatókönyvet.

Hogyan alakult ki a Fazekas-stílus?

Ha megmutatom a gimnáziumi időszak alatt készített rajzaimat, azok már erre a mostani vonalas, fekete-fehér stílusra jellemző dolgokat mutat-

nak. A nagy hatás, ami tulajdonképpen elindított a képregényrajzolás útján, a francia Vaillant kiadó Pif című képregény újságja volt. Ott láttam először, hogy nyugaton milyen képregényeket készítenek. Fogalmam sem volt, hogyan hozzák létre ezeket a laza, dinamikus felületeket, mígnem láttam egy karikatúrát, amin egy képregényrajzoló saját magát ecsettel ábrázolja. Isteni szikra! Próbáljuk ki! Kiderült, ez az, ami nekem igazán kézre áll. Az ecsetnél a legfinomabb mozdulatok is megjelennek a papíron. változatos, dinamikus, lendületes felületek formájában. Most már azért kombinálom az ecsetrajzot pl. rostollal.

Melyik képregényére büszke leginkább?

A legnagyobb örömet a *Titkok bolygója* című képregény szerezte számomra. Ebben a munkámban jelenik meg Perseus kapitány figurája, aki sorozat főszereplővé válik és az én karakteremet viseli.

Milyen nélkülözhetetlen kellékek találhatók az Ön eszköztárában?

Ilyen nélkülözhetetlen kellék a tükrök. Van előttem tükör, mellettem tükör, mögöttem tükör. Ha van egy bonyolultabb mozdulat, kéztartás akkor arról rajzolom. Így lesz létszerűbb a rajz. A tükrön kívül rengeteg fotót használok. Készítettem magamról mozdulatsorokat, újságokból kivágom a jobb fotókat. Most is kivágtam a *Magyar Nemzet*-ből egy képet, amelyen imádkozó arabokat látunk az izraeli kommandósok előtt. Sohasem lehet tudni mikor kellhet, például egy imádkozó mozdulat. Ezt az öreg Zórád Ernőtől tanultam, ő mondta, hogy gyűjtssem. Olyan zseni, aki fejből rajzol, legfeljebb száz évente ha egy születik. Voltak olyan művészek mint például Zichy Mihály, aki egyszer-kétszer ránézett a tömegre és utána olyan fény-

A ZORNAKÚL JÓ NÉHÁNY ÉVVEL TA-
NAPÓ-ÉK VÉGETÉRE VÉRTÉK, MELYE
MÉZ FOLYAMOSAN SZORULT HELYE-
TÉRENY. HIRTELEN ELHATÁROZÁSRA
GRANTYKUS HOLLANDIÁKAT, KÖZÜL
C-S BÚGÁRNYALÁBOT IRÁNYT FEL-
MÉR TELEPÉRE.

képszerűen rögzült benne a látvány, hogy meg tudta rajzolni. Ki tudja egy ez évi Porsche, hogy néz ki. A tíz évvel ezelőttire emlékszem, mert azt még rajzoltam, de egy mostani Porschét elő kell venni fényképen, le kell rajzolni.

A film alapján megrajzolt adaptációk fényképről készülnek?

A *csillagok háborúja* című film képregény változatánál beültünk a moziba és magáról a filmről készítettünk fotókat. Be a nézőtérre és ott a Cs. Horváth Tibor forgatókönyvíró fia beállt a fényképezőgéppel és akkor mondtam: most! – és kattintott. Magam is fényképeztem amikor az Yves Montand főszereplésével készült *Félelem Bére* című film képregény változatát készítettem. Bementem a Filmmúzeumba kikerem a filmarchívumból a filmet és egymagam a nézőtérre végignéztem és egy pár jelenetet lekattintottam.

Egy kisebb fegyverarzenált láthatunk itt a szobája falán. Annak idején kaszkadőrködtem, lovagoltam, s ezzel kapcsolatban került hozzám először egy rendőrkard, mert valami lovaglásnál ezt a fegyvert kellett használni. Gyűjteményem második darabja ez az egyenes cseh, két háború között használt kard, melyet felvidéken járva egy antikváriumban szereztem. Azóta bővült, gyarapodott ez a gyűjtemény.

Jól emlékszem, hogy A három testőr című képregényében megjelenik ez a falon látható kis tőr a Milady kezében?

Lehetséges. Annyi mindent rajzoltam, azt sem tudom mi jelenik meg. Gondolj bele, egy képregényben van átlagosan harminc oldal, egy oldalon öt kép. Ez összesen 150 kép és már erre a 150 képre sem emlékszik az ember, nemhogy az eddig megrajzolt képregényekre, melyek száma nagyjából 200 körül van.

Hogyan lehetett a múlt rendszerben, évtizedekkel ezelőtt A csillagok háborúja című film képregény változatát megjelentetni komolyabb jogdíjak kifizetése nélkül?

Tulajdonképpen volt olyan szerzői jogvédő megállapodás a Nyugattal is, valahogy olyan formában, mint ahogy Lenin elvtárs mondta: „minden szerződés addig érvényes amíg erő van mögötte”. A papírszerződés megvolt, különben meg nem törődtek vele. Amíg komolyabb balhé nem volt, addig nem igazán érdekelte őket. Azonkívül volt egy olyan clausula a magyar jogban, hogy amennyiben filmről készül képregény, az egy teljesen más műfaj és ebben a más műfajban megjelentett dologra nem vonatkozott az a szerzői jog, ami a filmre vonatkozik. Érdekes módon, amikor megcsináltuk *A csillagok háborúját*, Cs. Horváth Tibor elkezdte árulni külföldön. Az egyik legjobb piacunk volt az akkori Jugoszlávia, Újvidék. Akkoriban ott nagyon mentek a képregények. Mit ad Isten összefutott az egyik nyugatnémet kiadó képviselőjével, aki rögtön szolt: náluk vannak a kiadás jogai. Na és ekkor ki pattant egy kisebb botrány. Megkeresték az Ifjúsági Lapkiadót, amelyik kiadta de ők is tudták, mindenki tudta, hogy nem lehet olyan ügyet kavarni, hogy komoly lóvét lehessen leemelni az elvtársaktól.

Millenniumi év van. Készült-e valamilyen történelmi képregény-nyel?

A tavalyi Füles évkönyvben megjelent Szent István halálával kapcsolatban egy pár oldalas történet. Most az év végén a *Hét tenger ördöge* befejezése után, Szent István koronázásával kapcsolatban egy tíz oldalas képregény kerül bemutatásra. Csodálatos eredmény, hogy ilyen sikerült elérni a holland kiadó kezében lévő Fülesnél.

**Képregényei-
ben a hajókat látha-
tóan nagy szeretet-
tel és szakértelem-
mel rajzolja. Van-e
kötődése a hajózás-
hoz?**

Vitorlázom, van is saját vitorlásom, egy kilenc és fél méter hosszúságú, P 31 típusú hajó. Balatonon szoktam vele vitorlázni, de voltam tengeren is. Fekete tengerről mentünk át az Adriára. Annakidején általános iskolában Dékány András könyvei nagy hatással voltak rám. Matrózok, hajók, kapitányok – ez volt egyik könyvének címe. Attól kezdve elhatároztam, hogy tengerész kapitány leszek. Később kiderült hogy tengerész pályára alkalmatlan vagyok. Egy nap után leszereltek a katonaságtól, mert látványosan visszerek voltak a lábaim. Lekopogom, semmi bajom velük. Végül csak szereztem egy vitorlást és el is mentem a tengerre és kidertilt óriási tévedés lett volna, hogy tengerész legyek. Egyrészt, hogy mondjam a „szexuális vonatkozása” miatt, másrészt, ha az ember belegondol, két hétig csak vizet lát és malmozik. A harmadik dolog, hogy én olyan tengeribeteg voltam, de olyan tengeribeteg... Persze, ezt idővel megszoktam, de ha jött valami nagyobb hullámmás, bizony a kajútban nem tudtam megmaradni csak vízszintesen. Hat óránként váltottuk egymást, akkor lerohantam a kajútba, ledobtam a cipőt, hanyatt vágtam magam, csak úgy tudtam lenni. És ez még csak beltenger volt! Azzal vigasztaltuk magunkat, hogy Nelson admirális minden hajóra lépése alkalmával tengeri beteg lett. Nem tudom, hogy nyáron mikor lesz időm lemenni a Balatonra, mert folyamatosan elláttak munkával.

Bozsó Dóra – Márók Attila

A bambusz kivirágzik

1. Kilenc próbát kell kiállnom Laci bátyámnál

Vasárnap délután volt, szikrázó napsütés, az ötödik sípszó a három órát jelezte, és én kenyeret akartam venni. Kicsiny falumban csak két bolt található; az egyik sima, a másik nonstop, de még a nonstop is bezár ötkor, vasárnaponként pedig délben. Viszont van egy pék. Bekopogtattam hozzá. Csókolom Laci bácsi, mondtam neki. Megkérdezte, mi van a fülemmel. Mi lenne, mondtam neki, nincsen azzal semmi. De hát valami van benne. Egyébként mi járatban vagy, kérdezte. Előadtam neki, hogy bizony sok az éhes száj, de kenyérünk meg semmi se, plusz még a Fradi is kikapott, sőt mi több. Az Oszkár nem kapta meg a kedvenc filmjét a tékában. Elhatározta, hogy bosszút fog állni. Bosszúból a kedvence meg nem fogja megkapni az Oszkárt. Hja, Oszkár kedvencének Erika volt a neve. Egy szó mint száz, fejeztem be monológomat, kenyér kéne, Laci bátyám. De a pék se volt semmi. Népmesei hangulatban lehetett aznap délután, mert azt mondta, hogy kilenc próbát kell kiállni ahhoz, hogy kenyeret kaphassak. Mit volt mit tennem, elvállaltam, kenyér nélkül csak nem akartam maradni.

Az első próba az volt, hogy szalmaszállal kellett felfűjni a kenyereskocsi mind a három gumiját. Nem volt könnyű, de ment.

A második próba az, hogy fejemen pörögve kellett átmennem a divatáruboltba. Ez már nagyon nehezemre esett.

A harmadiktól a nyolcadikig öt nyakkendőt kellett megkötnöm. Ezt is megcsináltam.

A kilencedik próba volt a kenyérsütés próbája.

2. Írnak rólam az újságban

A kenyér, amit sütöttem, tizenöt kilós volt és amorf. Ez engem egyáltalán nem zavart, felültem a tizenkilenc kerekű kerékpáratlanomra (két kerék, két pótkerék, négy macskaszem, tizenegy vaníliaškrika), és hazahajtottam. Megszegtem a kenyeret. Pedig nemrég megfogadtam, hogy többé nem szegem meg. Úgy látszik, megszegtem. A külseje hamuszínű volt, a belseje nyúlós, jóízűen falatoztam. Valami bizsergést éreztem a fülemben, szóltam az aszszonyak.

Hát megjöttél Dezsőkém, kérdezte ő. Nézd csak mi van az újságban! Írnak rólad. Megnyugtattam, hogy az én munkám ezzel jár, hogy folyton cikkeznek rólam, meg hogy te le van velem a média. A munkám teszi azt. A nagy felelősség. Meg minden.

Hiszen én bambuszrügyeket hegyezek a Ben bácsinál.

3. Az a titokzatos bizsergés

Már több mint két hete történt a baleset, de a bizsergés

Dózsa György unokája vagyok én
Népéért síró nagy, vízfejű tahó
De ha Amerikából keresnek
Nem bújtam el. Hahó! Hahó!

még mindig nem szűnik. Amikor hazajöttem munkából a tizenegy kerekű kerékpárommal, az asszonyt ma is behívtam, hogy nézze meg, de nem látott semmit. De ez még nem bizonyít semmit. A feleségem születésétől fogva vak. Újságot is úgy olvas, hogy bekapcsolja a rádiót, még a tévét, és megpróbálja elképzelni, hogy mi nincs egyikben sem, mert biztos annak kell lennie az újságban. Ha ő nem is látta, de bizsereg. Az ilyennel nem szabad tréfálni. Lehet, hogy orvoshoz kellene fordulnom vele. Hogy én orvoshoz? Majd akkor, ha annyira fájni fog, hogy magam alá ürtek.

4. A bambusz kivirágzik

Megkért az orvos, hogy meséljem el töviről hegyire, mi történt. Elmondtam, hogy bent a gyárban a futószalag, ami bambuszrügyet szállított, meghibásodott, és beszakadt, és egy szem bambuszrügy olyan szerencsétlenül esett a földre, hogy pont belepottyant a fülembé, mivel én épp a futószalag alatt heverésztem. És csak most jött el hozzám, kérdezte. Attól tartok elkésett. A bambuszrügy kivirágzott.

5. Ben bácsi segít a bajban

A kis baleset nem akadályoz meg abban, hogy élvezzem az életet. Az ugyan igaz, hogy, miután egy három méter hosszú bambusz nád nőtt ki a jobb fülemből, mozgáskorlátozott lettem, de ez még nem ad okot arra, hogy az orrom lógassam. Biciklizni is tudok. Van egy harminennyolc kerekű kerékpárom. Vadonatúj. Nem lóगतom az orrom, megmondtam. Ha az orrom lóगतnám, akkor kibillennék az egyensúlyomból.

Meg aztán számos előnnyel is jár ez a baleset. Például a feleségem az én bambuszomra szokta kitergetni a vizes ruhákat. Nyári napokon pedig még néhány fecske is ki szokott ülni rá. És a legfontosabb: Javult a hallásom. Meg tudom különböztetni Csajkovszkijt a Csorda együttestől. Pedig nehéz dolog az – mind a kettő csé betűvel kezdődik.

Nem panaszkodhatok tehát.

Élem az életem, Ben bácsi pedig fizeti a rokkantnyugdíjamat.

És minden éjjel úgy alszok el, hogy az én egyetlen Amerikám gyengéden megsimogatja az arcom, és a fülembé sutto-gja:

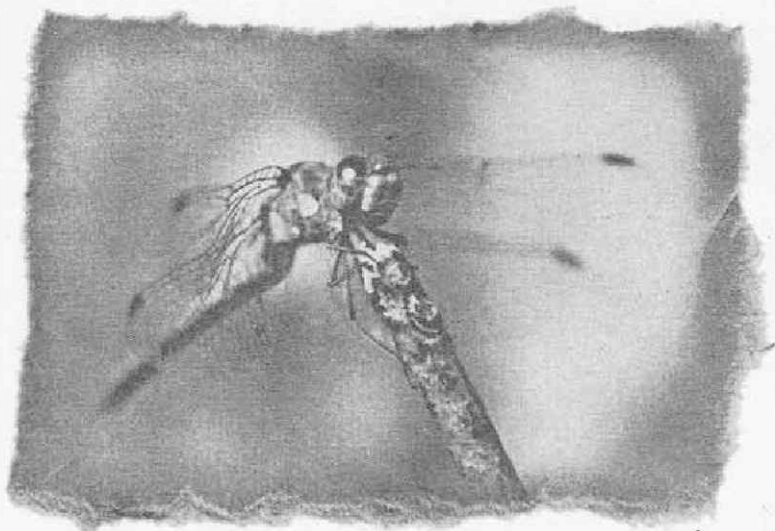
– Ne félj Dezső, mindened meglesz.

In absentia

Mintha csapkodná a lábam valami tenger
mintha a hajamat zilálná valami szél
mintha itt lenne valaki nálam
mintha ott lennék valakinél

Mintha találtam volna valami rendszert
a súlyos és komor galaktikában
mintha ott lennék valakinél
mintha itt lenne valaki nálam

Maczelka László

Háromszor három

1. A háború vége

hazamentek
a regimentek
már mindenszentek

2. A büszke utókor

utcát neveznek
majd el rólam
mondjuk egy zsákutcát

3. Happy end

a Zsuzsi Turkálóban
megtalálta a zsák
a'foltját

Lukácsi Péter

Mi újság, Batka Manó?

Batka Manó kissé pesszimistán
nézegette új otthonát.

Meg kell próbálni – hallotta fejében
újra Biga Csiga hangját, aki mindig is az
újítások híve volt.

Batka Manó lelkiekben elképzelte
hogyan fogja személyéhez formálni az új
világot, s eközben ő mennyit fog
alakulni, de az eredmény túlságosan
szétfolyt; nem tudta megragadni a képet.

Aztán régi, kedves otthonára gondolt
a Kistisztáson. Fájdalmat akart érezni, de
nosztalgia lett belőle. Nem, nem. Ő
tényleg örült a változásnak.

Kicsit szégyenkezve vallotta be, de
beleszeretett az új helyzetbe, s már csak
a biztonság, egy képzeletbeli kapaszkodó
hiányzott neki.

Letette batyuját új otthona
kapujában, s esodálkozva vett észre egy
neki címzett kis cédulát az ajtóra tűzve.

„Mi újság? – Giskard Manó”

Mi újság? Itthon vagyok.

Dalos Gaz Manka

S z ö s s z e n e t e k

Ha az a megérzésed, hogy nincs is megérzésed, honnan tudod
mire hagyatkozz?

A Föld gömbölyű. Ez már csak azért is praktikus, mert bármikor
visszatalálsz a kiindulási ponthoz.

A szeretetet és a szerelmet nem lehet körülírni. Tenni kell.

Nincs önzetlen szeretet. Illetve van, csak rajongásnak neve-
zik.

Annyira szeretem a szemeidet... Mielőtt elmegyek, úgyis
kikaparom.

Dalos Gaz Manka

Profán és Behemót

Kezdődött ez azzal, hogy a városban kialudtak a mécsesek. Melyek tikkasztó derével, táncoló lánggal égtek, vibráltak a Hold telt fényében, visszatükröződve a keleti vizekről, melyek mélyében lenn a Kígyó békésen. Ahogy a gyilkos félelem nélkül, a teljességben úszkált.

Bíborvörösén villantak az ablakon, a horizonton előbukkanó első Napsugarak szikrái a nyirkos reggelen. Az ember (Nevezzük Kiss Á.-nak) ekkor még aludt. Nehéz, mély értelmetlen álmok gyötörték. Ezért bal oldaláról jobb oldalára fordult meleg, kényelmes ágyán, puha paplanok közt. Miután a Nap már fölkelte Kiss Á. álmában vadul hadakozott valami furcsa állattal, aminek csipogó hangja volt. Hirtelen kinyitotta álmától duzzadt, csipás szemeit és eszméletén kívül eszmélt arra, hogy órája töri meg a város reggeli „csendjét”. Csak a trolik, az autók, a buszok, az emberek hangjai hallatszottak, de ő még ébren álmodott. Lassan felkelt ágyából, bár neheze égett. Végül a konyhában találta magát, miközben kávéja valamelyest fölébresztette. Cigaretára gyújtott, bekapcsolta a rádiót, a híreket hallgatta, és közben az elmúlt éjjel hallott kijelentésen kuncogott:

„Csak nők kapják meg és a férfiak halnak bele.”

Nagyon tetszett neki. Arra gondolt, hogy munkahelyén elsüti, például odamegy a Katihoz, aki cseppet sem szimpatikus neki és úgy fogalmazza meg, mint találós kérdést. – Belekortyolt kávéjába, majd cigaretáját visszatepte szájába. Tovább morfondírozott: Előre látta, hogy a kedves kollegina, hogyan törí a fejét, próbál

rájönni mi lehet a megoldás, végül feladja és megkérdezi Á.-t és ő így felel fölényesen, kicsit kielégülve: Hisztéria.

Most beleszívott egy erőteljeset cigijébe, ami egészen az „S”-betűig égett, majd még egyet, s eloltotta. Arca csak úgy sugárzott, látszik rajta, hogy jól elszórakozik magába. Érződött az a kielégülés, ami az arcára ült míg kieszelte kis tréfáját. – Kiitta utolsó korty már hideg kávéját, és a fürdőszoba felé vette az irányt. Megnyitotta a

csapot, hirtelen félreugrott és mocskolni kezdte feledé-

kenységét. Majd óvatosan, a tusolóból permetszerűen spriccelő víz mellett benyúlt a csaphoz és visszatolta azt a kis „bizbazi” – ahogy nevezni szokta – ami – na mindegy, aki emeleten lakik az tudja. – Ettől felébredt, „Ettől az átkozott tustól ébredtem föl, de azért a kávé se volt hülyeség, hiszen a reggeli kávénál és ciginél nincs

is jobb” gondolta, vagy hangosan mondta? Markába vizet engedett és azzal mosta ki végérvényesen álmos szeméből azt az álompornak nevezetet, amit az a „gyökér kis manó” szokott ránszórni, és emiatt nem tudjuk megnézni az esti filmet.

A mélyben ekkor megmozdult valami. A Kígyó csak úgy szeli a vizet és jön, siklik egyre feljebb és feljebb a csöveken keresztül cikázva, át a szűrőkön Á. tenyerébe. Aki szájához emeli kezét és markából kiissza a vizet benne a kígyóval, melynek testéből szörnyű fejek bújnak ki. Bár méretét tekintve elenyészik az algák, moszatok és egyéb bizarr férgek mellett.

A mosatlan száj gusztustalan látványt nyújtott a behatolónak, majd mérgét köpködve hatolt egyre beljebb áldozatába.

Kiss Á. folytatta reggeli teendőit: elment vécére, felöltözött, stb. Majd szeretőjét próbálta felébreszteni inycsiklandó reggelivel. Végül elindult. Ettől a rengeteg mozgástól és a felgyülemlett gyomorsavtól mivel nem reggelizett az Á.-ban rejtőző kígyó nagyon elgyengült. Majd bélecsatornáiban lassan felszívódott és ürülékként távozott.

Hát így történt a találkozás Jób Behemóttal. Szegény Á. még ma sem érti miért csikart a hasa Május 19-én egész nap és, hogy miért gyötörte az a gondolat...

Gurzó Norbert

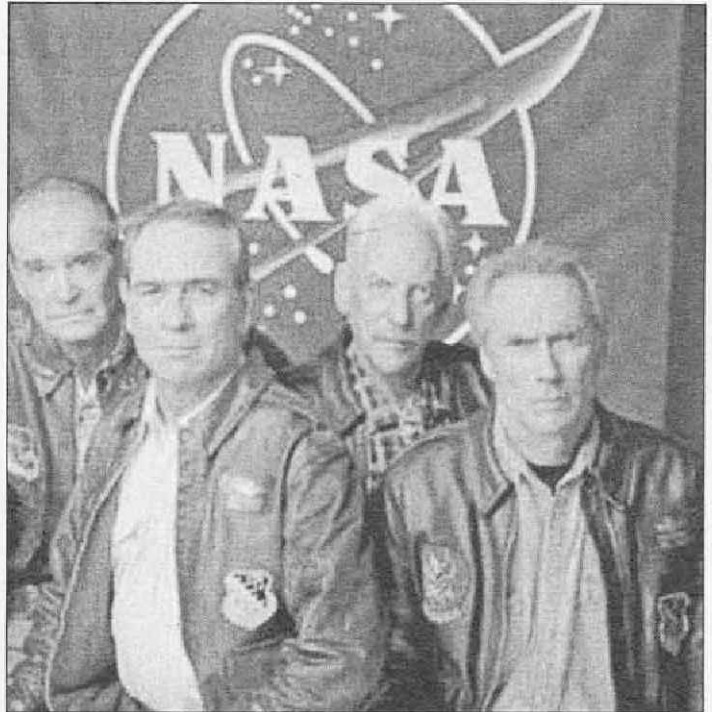
Nagypapik szkafanderben

Ki ne szeretett volna űrhajós lenni gyerekkorában? Az űr, az ismeretlen mindig is vonzóak voltak a gyerekek széles fantáziájának. Persze vannak (igaz, nagyon kevesen), akik megvalósíthatják régi álmaikat, s kemény munka árán eljuthatnak oda, ahol még senki sem járt előttük. Természetesen akadnak olyanok is, akik bár az idő múlásával egyre kevesebb reménnyel tekintenek az égre, azért féltve dédelgetik álmukat: az űrutazást.

1958-ban megalakult NASA többek között azt a célt tűzte maga elé, hogy embereket juttat majdan az űrbe. Ehhez azonban jónéhány állatkísérleten át vezetett az út, s az akkori tesztpilóták nem nézték éppen jó szemmel, amikor csimpánzra cserélték őket. A bátorságáról híres Daedalus-csoport tagjai is csak kényszeredetten mosolyogtak a fotósoknak, midőn parancsnokuk bejelentette feloszlátásukat.

Évtizedekkel később, vagyis napjainkban váratlan port kavar a NASA-nál egy volt szovjet műhold meghibásodásának híre. Az oroszok ragaszkodnak az ősrög gépezet megjavításához, amelyet mérete miatt, csakis az űrben lehet megjavítani. Ám a szakemberek már régen nem értenek az érdekes módon amerikai irányítástechnikával felszerelt műholdhoz. Egy, csak egy legény van... ki egykor a Skylabnél tevékenykedett, s ott ő maga fejlesztette ki ezt a technikát. Minő véletlen, hogy az egykori Daedalus-pilótát a NASA-nál időközben magas beosztást nyert, áruló főnöke kéri meg a feladat teljesítésére. A nyugdíjazott tiszt azonnal kihasználja az adódó lehetőséget, s feltételként szabja, hogy a feladatot csakis ő maga végezhesse el, méghozzá egykori csapattársaival karöltve. A parancsnok szívja a fogát, de kénytelen kiadni az engedélyt. Egyetlen reménye, hogy a jócskán élemedett korú pilóták ki fognak szóródni az orvosi vizsgálaton, vagy ha ott nem is, akkor a kiképzés keménysége mindenképpen visszariasztja majd őket, s helyükbe a fiatal, életerős űrhajósokat ültethet, akik addig ellesik az öregrokák módszereit. Azonban egyetlen számítása sem jön be, hiszen a pilóták ezúttal életük nagy álmáért szálltak ringbe, s a világ minden kincséért sem hagynák veszni a számukra mindenképpen utolsó alkalmat, hogy végre az űrbe jussanak.

A történet bír némi abszurditással, ám mindemellett nagyon kedves. Clint Eastwood rendezői székében ügyesen lavírozott – ha úgy érezte, hogy kezd érzélgössé válni, benyomott a kockák közé némi iróniát, s ettől a film kap egy keserédes bájt, ahol egyformán szurkolunk hőseinknek, miközben megmosolyogjuk botladozásait. Magasba emeli a bátorságot és kitartást, ugyanakkor elkerüli a az amerikai filmekre jellemző nyálas hazafiasságot. A marok-

nyi csapat nem a Földet igyekszik megmenteni, csupán saját álmaikat akarják valóra váltani, amíg nem késő. Bár önfeláldozásból itt sincs hiány, ám az korántsem olyan színpadias, mint a *Mars mentőakció* papírzsepit nem kímélő „nézem a férjem” című jelenete, inkább kicsit morbid, de valahogy pont ettől lesz természetes.

A legendás pilótákat legendás színészek keltik életre: a már említett Clint „keményfickó” Eastwood, az örök nőcsábász Donald Sutherland, a lelki segítséget jelentő James Garner és köztük a legfiatalabb az ötvenes éveiben járó különönc, Tommy Lee Jones. A tenyérbemászó parancsnokot a tehetséges karakterszínész, a *Babe*-ből megismert James Cromwell alakítja.

A négy színészióriás láthatóan nagy lelkesedéssel vetette bele magát a munkába. Jókedvük átsüt a vásznon, s hajlamos vagyok azt hinni, hogy a film nem jelentett mást nekik, mint egyfajta jutalomjátékot, ahol mindenféle játékszert ki lehetett próbálni a szimulátortól a valódi szkafanderig.

Az űrjelenetek profi kivitelezését az ILM segítette, de további hatáskeltésért ugyanúgy forgatták a kamerát, mint a *2001 Űrodüsszeiában*, sőt, szinte állandó mozgásban is tartották. Ettől az egész olyan hitelessé válik, mintha csak egy NASA-közvetítést néznénk egy szimpla űrsétáról.

Végre kaptunk egy jó filmet az űrből, ami ha nem is teljesen sci-fi, de a határán mozog, s nem törekszik hatalmas vizuális akciókra, csupán szórakoztatni akar. Üzenete sem globális: élj az álmaidnak, az élet úgyis csak egy vicc.

Kasza Magdolna

Megfejtés (2. rész)		Rosszul sul el	Boldog Új Évet Kívánok	Ellop	Lángol	Floor, oxigén		Porhanyós
Seb a fejen					Csele-bőlő négy lábú	Üzemanyag anyagból		Életet elvesz
			Az egyik Benelux állam			Felkiadás		Keverve jár!
			Hollandia röv.					
Iskolába járó						Köszönési forma		
Asterix patalkja						Megfejtés (1. rész)		
					Élettelen			
					Táptos paripa			
Európai Unió			Szelet				Téli ruhadarab	
Mell			Készlet				A legkisebb ünnepek száma	
				Eszpresszó				
						Német focista (Andy)		Dölyf
								
Vásárol		Megfejtés (3. rész)						
		Téli viselet készítő izem						
				Csibész				ír
Részlet							Végtelen gríz!	
Zúduló				Szén	Elek!		Egyenlő a sportban	
					Bökös			
			Halált hozó patak					Véd
			Határozórag					
... et ferro				Kecske németül				Káros
Fájdalmasan jajdul				Járdára				Hamis
Kegyetlen				... postéca				Páros Bábél!
			Román gépkocsi-márka			Végtelen lárvát!		
			Duplázva csecsemő			Fordítva írja a földet!		
R!								
Magam			Melltű				Baszk terrorista-csoport	
		Pénztárnál ülő halál!						Cin

E havi rejtvényünkben egy híres ember nevét és egy mondását rejtettük el.

Múlthavi feladványunk megfejtése:

„Keleti Ágnes, Kárpáti Rudolf, Székely Éva, Szabó József, Papp László”

A szerencsés megfejtők:

Farkas Andrea (II. magy.-tört.), **Páldy Eszter** (biológia), **Varga Katalin** (I. magy.-műv.), **Takács Erzsébet** (magy.-műv.), **Balázs Szilvia** (II. magy.-tört.).

Nyereményüket (2 személyes pizzameghívás) átvehetik a Szerkesztőségben. *Gratulálunk!*

Nemcsak szép, de okos is.

Rovatunkban főiskolánk legszebb lányait mutatjuk be, lapszámonként egyet-egyet.

A tanév során bemutatkozó lányok közül kiválasztjuk az Év Nemcsakszépét, akiről májusi számunkban exkluzív fényképes riportot készítünk, és mindemellett értékes nyemrényekben is részesül.

Figyelem! Aki szeretne bekerülni rovatunkba, jelentkezhet **Antal Jánosnál**, a (30) 234-2353-mas telefonszámon.

Nemcsak szép, de...

Szabó Valéria

- ✦ angol nyelvtanár szakos, első éves hallgató
- ✦ lakóhelye: Pécs
- ✦ mit szeret: szórakozni, beszélgetni
- ✦ kedvence: taeszkó kutyája
- ✦ hobbija: aerobik, korcsolya, tánc
- ✦ színei: bordó, fekete, kék
- ✦ ahol legjobban érzi magát: Szeliditavi nyaralójuk
- ✦ itala: nőies italok, pl. Malibu, cherry, brandy
- ✦ ruha: szalagavatós kiskosztüm

**Autó- és
motorvezető-
tanfolyamot indítunk**

november 2-án,
16-án, 30-án, és
december 7-én 15 és
17 órai kezdettel.

Szeged, Tisza L. krt. 14.
Tel.: (62) 471-921

„... A mi cégünk arra kényes...”

A JGYTFK hallgatói részére általános
orvosi (háziorvosi), valamint szakorvosi
ellátást biztosítunk.

Szakellátásaink: Fül-orr-gégészet,
ortopédia-sebészet, urológia,
nőgyógyászat, bőrgyógyászat, fogászat,
psychiátria, neurológia, üzemorvosi
(foglalkozás-egészségügyi)
szakrendelések.

Kiegészítő vizsgálatok:
Labor, EKG, ultrahang.

A vidéki hallgatók részére tanulmányi
idejükre háziorvosi ellátás lehetősége is.

Cím: Szeged, Korda u. 18.
(a Kálvária tér sarkánál)

Tel./fax: (62) 444-943

Rendelés: H-P 8-12, 15-17
(háziorvosi rendelés).

Kérjük személyesen vagy telefonon
bejelentkezésüket!

"KÖRÚT" ANTI KVÁRIUM

TELJES FELÚJÍTÁS UTÁN
MEGÚJULT ÁRUKÉSZLET!

- Használt könyvek -
- Jegyzetek -
- Kötelező olvasmányok -

**KÖNYVELŐJEGYZÉS
KÖNYVBESZERZÉS**

**INTERNET
8 Ft / perc**

Szeged, Tisza L. krt. 59.

Telefon: 62/315-322

Mobil: 30-9-558-979

Nyitva tartás: H-P: 9-18, Sz: 9-13-ig

INGYEN HÁZHOZ SZALLITÁS
TELEFON: 462 670

NYITVA TARTÁS 11-22-ig

PIZZÁK

	L	XXL
1. Sajtos	280,-	760,-
2. Mozzarella	320,-	860,-
3. Csúpasajt	330,-	890,-
4. Sonkas	310,-	840,-
5. Gombas	290,-	780,-
6. Gombas-sonkas	330,-	890,-
7. Paprikás	330,-	890,-
8. Kágyós	390,-	1050,-
9. Tengeri herkenytyús	450,-	1220,-
10. Tonhalas	380,-	1030,-
11. Hawaii	350,-	950,-
12. Kukoricás	330,-	890,-
13. Szalámis	340,-	920,-
14. Vegetáriánus	330,-	890,-
15. Caipos	340,-	920,-
16. Kolbásos	330,-	890,-
17. Tojásos	330,-	890,-
18. Popeye	330,-	890,-
19. Chillis babos	350,-	950,-
20. Vecsési	330,-	890,-
21. Los Degesz	360,-	1020,-
22. Eta fetasajtos pizzája	350,-	950,-
23. Töltött	320,-	860,-
24. Lekváros	320,-	860,-
25. Gyümölcsös	320,-	860,-
26. Kivánság	450,-	1220,-
27. Lepény (sirma)		80,-
28. Fokhagymás lepény		130,-
29. Töltött lepény (kivánság szerint +50,- Ft/alapanyag)	80,-	
+ FELTET		
30. Lepénybe		50,-
31. L. Pizzára		70,-
32. XXL Pizzára		180,-

TESZTAK

1. Bologna	280,-
2. Milánói spagetti	300,-
3. Carbonara	320,-
4. Stavros tésztája	280,-
5. János Vitez tésztája	310,-
6. Vegetáriánus teszta	310,-
7. Mekk Elek oledel	280,-
8. Sajtmaratósa spagetti	280,-
9. Csúpasajt spagetti	330,-
10. Gaudium	340,-
11. Pokoli lecke	340,-
12. Gyöngyhalászk oledole	320,-
13. Les Degesz	340,-
14. Lasagne	340,-
15. Sonkas kocka	280,-
16. Törös csusza	250,-
17. Sajtos teszta	250,-
18. Mákos teszta	220,-
19. Dios teszta	220,-
20. Grizes teszta	220,-
21. Nem piskóta	280,-